

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.6.2022
COM(2022) 304 final

2022/0195 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o obnově přírody

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final} - {SWD(2022) 168 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Navzdory úsilí EU a mezinárodním snahám pokračuje úbytek biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů alarmujícím tempem, což škodí lidem, hospodářství i klimatu. Tato skutečnost je důkladně zdokumentována, zejména ve zprávách Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC)¹ a Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby², ve zprávě o pokroku ohledně dosahování cílů z Aiči³ a ve zprávě Ekonomika biologické rozmanitosti: hodnocení prof. Dasgupty⁴. Zdravé ekosystémy poskytují potraviny a potravinové zabezpečení, čistou vodu, propady uhlíku a ochranu před přírodními katastrofami způsobenými změnou klimatu. Jsou nezbytné pro naše dlouhodobé přežití, dobré životní podmínky, prosperitu a bezpečnost a tvoří základ odolnosti Evropy.

Obnova ekosystémů spolu s úsilím o omezení obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a konzumace těchto druhů rovněž pomůže předcházet možným budoucím infekčním onemocněním se zoonotickým potenciálem a zvyšovat odolnost vůči nim, čímž se sníží rizika šíření nálezů a pandemií, a přispěje k podpoře úsilí EU i celosvětového úsilí o uplatňování přístupu „jedno zdraví“, který uznává úzkou vazbu mezi lidským zdravím, zdravím zvířat a zdravou odolnou přírodou.

Zpráva IPCC z roku 2022 poukázala zejména na skutečnost, že svět a Evropa mají krátkou a rychle se vytrácející možnost zajistit budoucnost vhodnou pro život, neboť nárůst extrémů počasí a klimatu má určité nezvratné následky vzhledem k tomu, že přírodní i lidské systémy se ocitají za hranicí toho, čemu jsou ještě schopny se přizpůsobit. Tento stav věcí si žádá provedení naléhavých opatření na obnovu poškozených ekosystémů s cílem zmírnit dopady změny klimatu, zejména obnovou poškozených mokřadů a řek i lesních a zemědělských ekosystémů.

Nedávný geopolitický vývoj dále zdůraznil potřebu zajistit potravinové zabezpečení a odolnost potravinových systémů. Nárůst cen komodit a obavy ohledně celosvětového zabezpečení potravin vyžadují, aby se řešila slabá místa, jako je závislost na dovozu, a urychlil se přechod k potravinovým systémům, které jsou udržitelné a odolné⁵. Z důkazů vyplývá, že obnova agroekosystémů má z dlouhodobého hlediska pozitivní dopad na potravinovou produktivitu a obnova přírody funguje jako pojistka k zajištění dlouhodobé udržitelnosti a odolnosti EU.

¹ Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC): Zvláštní zpráva o dopadech globálního oteplování o 1,5 °C, k dispozici na adrese <https://www.ipcc.ch/sr15/>, a šestá hodnotící zpráva IPCC, [Změna klimatu 2022: dopady, adaptace a zranitelnost | Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability \(ipcc.ch\)](https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/)

² Mezivládní vědecko-politická platforma pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby: 2019 global assessment report on biodiversity and ecosystem services (Globální hodnotící zpráva o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách), k dispozici na adrese <https://doi.org/10.5281/zenodo.5657041>.

³ Úmluva o biologické rozmanitosti, dostupné na adrese: <https://www.cbd.int/convention/text/>.

⁴ Profesor Sir Partha Dasgupta: Final report of the independent review on The Economics of Biodiversity (Závěrečná zpráva nezávislého hodnocení ekonomiky biologické rozmanitosti), 2. února 2021, dostupné na adrese: <https://www.gov.uk/government/publications/final-report-the-economics-of-biodiversity-the-dasgupta-review>.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“ (COM(2022) 133 final).

V závěrečné zprávě Konference o budoucnosti Evropy zveřejněné dne 9. května 2022⁶ občané ve svých návrzích týkajících se zemědělství, produkce potravin, biologické rozmanitosti a ekosystémů a znečištění požadovali zejména „vytváření, obnovu, lepší správu a rozšiřování chráněných oblastí – v zájmu zachování biologické rozmanitosti“, „ochranu hmyzu, zejména původního a opylujícího hmyzu, mimo jiné ochranou před invazními druhy a lepším prosazováním stávajících právních předpisů“ a dále „stanovení závazných vnitrostátních cílů pro opětovné zalesňování využívající původní stromy a místní flóru ve všech členských státech EU, s přihlédnutím k různým vnitrostátním podmínkám a zvláštnostem“. Pokud jde o návrhy týkající se informací, povědomí, dialogu a životního stylu, občané zejména žádali „zahrnutí produkce potravin a ochrany biologické rozmanitosti do vzdělávání, včetně výhod nezpracovaných potravin oproti zpracovaným, a podporu pro školní zahrady, dotace pro projekty zahradničení ve městech a vertikální zemědělství“ a „zvážení toho, zda by biologická rozmanitost měla být povinným školním předmětem, a zvyšování povědomí o biologické rozmanitosti prostřednictvím mediálních kampaní a motivačních „soutěží“ v celé EU“⁷. K dosažení cílů EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti do roku 2030 a do roku 2050 a k zajištění odolnosti potravinových systémů je proto třeba přijmout rozhodnější opatření.

K dosažení cílů EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti do roku 2030 a do roku 2050 a k zajištění odolnosti potravinových systémů je proto třeba přijmout rozhodnější opatření.

Zelená dohoda pro Evropu⁸ se zavazuje k ochraně a obnově přírody. V dohodě se uvádí, že Komise určí opatření, včetně opatření právních, která by členským státům pomohla zlepšit a obnovit dobrý ekologický stav poškozených ekosystémů a ekosystémů bohatých na uhlík. Zelená dohoda rovněž zdůraznila, že veškerá opatření a politiky Evropské unie by měly společně usilovat o to, aby EU dosáhla úspěšného a spravedlivého přechodu k udržitelné budoucnosti.

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030⁹ stanovila cíle pro další ochranu přírody v EU. Zdůraznila však, že samotná ochrana nestačí; je třeba vyvinout větší úsilí, aby se zvrátil úbytek biologické rozmanitosti a aby příroda v celé EU byla opět zdravá, a to nejen na chráněných územích. Komise se proto zavázala navrhnout právně závazné cíle pro obnovu degradovaných ekosystémů EU, zejména těch, které mají největší schopnost odstraňovat a ukládat uhlík a předcházet vzniku přírodních katastrof a omezovat jejich dopad.

Evropská unie dosud úbytek biologické rozmanitosti zastavit nedokázala. Z nedávné studie¹⁰ dokončené v rámci hodnocení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020¹¹

⁶ Konference o budoucnosti Evropy probíhala od dubna 2021 do května 2022. Jednalo se o jedinečný projekt poradní demokracie vedený občany na celoevropské úrovni, do něhož byly zapojeny tisíce evropských občanů, ale také politických činitelů, sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti a klíčových zúčastněných stran.

⁷ *Konference o budoucnosti Evropy – zpráva o konečném výsledku konference*, květen 2022, návrh č. 2 s. 44 a návrh č. 6 s. 48.

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019) 640 final).

⁹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_cs.

¹⁰ Trinomics B.V. (2021) Support to the evaluation of the EU Biodiversity Strategy to 2020 (Podpora hodnocení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020) a návazná zpráva: Final study report (Závěrečná zpráva ke studii) (Úřad pro publikace EU, 2022). Shrnutí hlavních relevantních zjištění: viz příloha IX posouzení dopadů. Zpráva Komise o hodnocení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 má být předložena v dubnu 2022.

vyplývá, že EU v letech 2011–2020 nedokázala úbytek biologické rozmanitosti zastavit. Nesplnila dobrovolný cíl obnovit do roku 2020 alespoň 15 % poškozených ekosystémů (v souladu s cílem z Aiči č. 15 Úmluvy o biologické rozmanitosti¹²). Vyhledky pro biologickou rozmanitost a ekosystémy jsou neradostné a ukazují, že současný přístup nefunguje.

Evropský parlament a Rada rovněž trvají na zintenzivnění úsilí o obnovu ekosystémů, jak vyplývá ze závěrů Rady z prosince 2019¹³ a z usnesení Evropského parlamentu z ledna 2020¹⁴. Parlament ve svém usnesení vyzval Komisi, aby se odklonila od dobrovolných závazků a navrhla ambiciózní a inkluzivní strategii, která by pro EU a její členské státy zavedla právně závazné (a tudíž vymahatelné) cíle. Ve svém usnesení ze dne 9. června 2021¹⁵ Evropský parlament velmi uvítal závazek Komise vypracovat legislativní návrh týkající se obnovy přírody, včetně závazných cílů pro obnovu.

Obnova ekosystémů je rovněž prioritou v rámci mezinárodní agendy. Vize 2050 v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti¹⁶, Úmluva OSN o boji proti desertifikaci¹⁷, Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (Cíle udržitelného rozvoje)¹⁸ i Dekáda OSN pro obnovu ekosystémů¹⁹ vyzývají k ochraně a obnově ekosystémů. Obnova bude rovněž nezbytná k tomu, aby EU splnila své závazky vyplývající z Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu a Pařížské dohody²⁰. Jsou-li ekosystémy jako rašeliniště, mokřady, oceány a lesy v dobrém stavu, mohou odstraňovat a ukládat velké množství oxidu uhličitého a také významně přispívat ke snížení dopadu změny klimatu.

Návrh nařízení o obnově přírody stanoví zastřešující cíl: přispívat k soustavné, dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanité a odolné přírody v pevninských i mořských oblastech EU

¹¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Naše životní pojistka, náš přírodní kapitál: strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020“ (KOM(2011) 244 v konečném znění).

¹² *Strategický plán Úmluvy o biologické rozmanitosti na období 2011–2020* zahrnuje 20 cílů z Aiči týkajících se biologické rozmanitosti. Podle strategického cíle z Aiči č. 15 je třeba „do roku 2020 zlepšit rezilienci ekosystémů a přispět biologické rozmanitosti k zásobám uhlíku prostřednictvím ochrany a obnovy, včetně obnovy alespoň 15 procent z degradovaných ekosystémů, a tím přispět ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobení jejím dopadům, stejně jako boji proti desertifikaci“. Dostupné na adrese: <https://chm.nature.cz/umluva-o-biologicke-rozmanitosti-cbd/strategicky-plan-2011-2020cbd/aichi-cile/>.

¹³ Příprava celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020 – závěry Rady (15272/19) ze dne 19. prosince 2019.

¹⁴ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2020 o 15. zasedání konference smluvních stran (COP15) Úmluvy o biologické rozmanitosti (2019/2824(RSP)).

¹⁵ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života (2020/2273(INI)).

¹⁶ První návrh celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020, dostupné na adrese: <https://www.cbd.int/doc/c/914a/eca3/24ad42235033f031badf61b1/wg2020-03-03-en.pdf>.

¹⁷ Úmluva Organizace spojených národů o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem a/nebo desertifikací, zejména v Africe, dostupné na adrese: <https://www.zakonyprolidi.cz/ms/2002-53>.

¹⁸ Organizace spojených národů: Usnesení přijaté Valným shromážděním dne 25. září 2015 – Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030, dostupné na adrese https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁹ Usnesení přijaté Valným shromážděním dne 1. března 2019 – Dekáda OSN pro obnovu ekosystémů (2021–2030), dostupné na adrese: <https://www.decadeonrestoration.org/about-un-decade>.

²⁰ Pařížská dohoda, dostupné na adrese: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22016A1019\(01\)&from=ES](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22016A1019(01)&from=ES).

obnovou ekosystémů a přispívat k dosažení cílů Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a ke splnění mezinárodních závazků EU.

K dosažení tohoto cíle návrh stanoví několik závazných cílů a povinností v oblasti obnovy, a to pro širokou škálu ekosystémů. Tato opatření by se měla do roku 2030 týkat alespoň 20 % pevninských a mořských oblastí EU a do roku 2050 všech ekosystémů, jež potřebují obnovu. Návrh je dále podporován prováděcím rámcem, který má převést cíle v činy tím, že se připraví a provedou národní plány na obnovu přírody.

Cílem návrhu je umožnit Unii, aby urychleně jednala a začala s obnovou ekosystémů na základě závazných cílů a povinností, které již lze měřit a monitorovat. Díky tomu budou členské státy schopny začít s obnovou ihned. Později lze zařadit další ekosystémy vypracováním společných metod za účelem stanovení dalších cílů prostřednictvím změn tohoto nařízení.

Návrh tak otevírá cestu obnově a zachování široké škály ekosystémů v EU do roku 2050, s měřitelnými výsledky do roku 2030 a 2040. Dále umožňuje EU, aby přispěla k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a návratu zdravé přírody. Umožňuje také, aby EU ukázala svou celosvětovou vedoucí úlohu při ochraně přírody, zejména na konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, která se bude konat později během roku 2022.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Cílem návrhu je doplnit stávající environmentální politiku. Je vytvořen tak, aby účinně fungoval v součinnosti s právními předpisy EU v oblasti životního prostředí. Návrh bude rovněž podnětem ke zlepšení koordinace a uplatňování těchto předpisů.

Konkrétně návrh doplní tyto dokumenty:

směrnice o ochraně ptáků²¹ a o ochraně přírodních stanovišť²² stanovením lhůt ke splnění cílů a požadavkem, aby členské státy obnovily ekosystémy i mimo síť Natura 2000,

rámcovou směrnicí o vodě²³ stanovením dodatečných požadavků na obnovu kontinuity toku a pro zajištění dobrých podmínek v záplavových územích,

směrnicí o mořském prostředí²⁴ zvláštními opatřeními a podrobnými cíli pro konkrétní mořská stanoviště, jež potřebují obnovu,

nařízení o invazních nepůvodních druzích²⁵.

Bude rovněž na podrobné úrovni úzce spolupracovat se společnou rybářskou politikou a zajistí potřebnou soudržnost a doplňkovost tam, kde je to relevantní.

Návrh je přímo spojen s novou Lesní strategií EU do roku 2030²⁶ a přispívá k ní svými opatřeními na obnovu, která zvýší biologickou rozmanitost a odolnost lesů díky konkrétním cílům a povinnostem pro lesní stanoviště.

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

²² Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 35).

Co se týče společné zemědělské politiky, návrh vychází z konkrétních cílů pro travní stanoviště, která spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, a obecněji pro agroekosystémy EU na základě důkazů o zlepšování souboru ukazatelů, které podporují biologickou rozmanitost. Návrh má jasné vazby na půdní strategii EU, protože řada suchozemských ekosystémů je závislá na půdním základě a je s ním ve vzájemné interakci. Veškeré další cíle související s půdou budou začleněny do budoucích právních předpisů upravujících půdu.

Navrhovaný cíl zvrátit úbytek opylovačů navíc pomůže dosáhnout cílů iniciativy EU týkající se opylovačů²⁷. Cíle návrhu na rozšíření sídelní zeleně budou mít přímý dopad na strategii v oblasti zelené infrastruktury²⁸.

Politická opatření v rámci dalších environmentálních strategií, jako je akční plán pro oběhové hospodářství Čistší a konkurenceschopnější Evropa²⁹ a akční plán pro nulové znečištění ovzduší, vod a půdy³⁰, pomohou zmírnit tlak na ekosystémy omezováním různých forem znečišťujících látek. Opatření, jako je doporučení Rady o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje (které má Rada přijmout dne 16. června 2022)³¹, mohou přispět k vytvoření nezbytných znalostí, dovedností a postojů, pokud jde o udržitelnost životního prostředí, mimo jiné na podporu obnovy přírody.

Soulad s ostatními politikami Unie

Obnova ekosystémů a zvyšování biologické rozmanitosti je základním kamenem Zelené dohody pro Evropu. Zajištění zdravých ekosystémů a boj proti změně klimatu jsou spolu nerozlučně spjaté. Globální oteplování má přímý dopad na ekosystémy a působí dlouhodobé či nevratné účinky, například úbytek ekosystémů. Politiky EU v oblasti klimatu, jako je evropský právní rámec pro klima³², návrhy obsažené v balíčku „Fit for 55“ (zejména návrh nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví³³) zdůrazňují zásadní význam přírodních propadů pro pohlcování a ukládání uhlíku. Aby toho bylo možné účinně dosáhnout, musí být ekosystémy jako mokřady a lesy v dobrém stavu. Lze tedy očekávat, že toto nařízení významnou měrou přispěje k politikám v oblasti klimatu.

²⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021) 572 final).

²⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Iniciativa EU týkající se opylovačů“ (COM(2018) 395 final).

²⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy“ (COM(2013) 249 final).

²⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Nový akční plán pro oběhové hospodářství Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020) 98 final).

³⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Cesta ke zdravé planetě pro všechny, Akční plán EU: „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy““ (COM(2021) 400 final).

³¹ Na základě návrhu Komise na doporučení Rady o učení v zájmu environmentální udržitelnosti (COM(2022) 11 final).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a (EU) 2018/1999.

³³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841, pokud jde o oblast působnosti, zjednodušení pravidel souladu, stanovení cílů členských států pro rok 2030 a závazek ke společnému dosažení klimatické neutrality v odvětví využívání půdy, lesnictví a zemědělství do roku 2035, a nařízení (EU) 2018/1999, pokud jde o zlepšení monitorování, vykazování, sledování pokroku a přezkum (COM(2021) 554 final).

Obnovou dobrého stavu ekosystémů se rozumí přírodě blízká řešení, jež pomohou zmírnit změnu klimatu a naplnit cíle strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu³⁴. Biologicky rozmanitější a zdravější ekosystémy jsou odolnější vůči změně klimatu a rovněž účinně předcházejí katastrofám a snižují rizika s nimi spojená. V rámci evropského právního rámce pro klima členské státy přijmou a provedou vnitrostátní adaptační strategie, jež podporují přírodě blízká řešení a adaptaci založenou na ekosystémech. Národní plány na obnovu přírody založené na tomto návrhu budou úzce spolupracovat s vnitrostátními adaptačními strategiemi podle evropského právního rámce pro klima a právních předpisů o civilní ochraně Unie³⁵. Tyto plány, strategie a předpisy se budou se navzájem posilovat.

Zemědělství, lesnictví a rybolov jsou odvětví, která závisí na dobrém stavu ekosystémů. Agroekosystémy v dobrém stavu poskytují bezpečné, udržitelné, výživné a cenově dostupné potraviny. Zvyšují odolnost zemědělství vůči změně klimatu a environmentálním rizikům a zároveň vytvářejí pracovní místa (například v oblasti ekologického zemědělství, venkovského cestovního ruchu a rekreace). Lesní ekosystémy v dobrém stavu nabízejí mnoho výhod. Poskytují například dřevo a potraviny, zachycují a ukládají uhlík, stabilizují půdu, čistí ovzduší a vodu a snižují dopad přírodních katastrof, jako jsou přírodní požáry a choroby způsobené škůdci. Udržování mořských ekosystémů v dobrém stavu významně podporuje biologickou rozmanitost tím, že poskytuje důležité oblasti pro tření a líhnutí ryb a nabízí zdravé potraviny z moří a oceánů. Zdravé mořské ekosystémy rovněž zmírňují změnu klimatu tím, že snižují dopad přírodních katastrof v pobřežních oblastech.

Některé cíle a ukazatele stanovené v tomto návrhu mají zajistit lepší kompatibilitu opatření v oblasti biologické rozmanitosti a opatření v rámci dalších politik EU. Tyto politiky zahrnují novou společnou zemědělskou politiku (SZP)³⁶ (s jejími pravidly pro zlepšení životního prostředí v zemědělství, jakož i možnostmi financování, které jsou k dispozici v rámci strategických plánů SZP na období 2023–2027), strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivý, zdravý a ekologický potravinový systém³⁷ a společnou rybářskou politiku. Návrh je rovněž spjat s regionální politikou EU, která může financovat obnovu ekosystémů prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj³⁸, a dále s programem Horizont Evropa³⁹, který podporuje investice do výzkumu a inovací v oblasti biologické rozmanitosti a ekosystémů.

³⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vytvoření odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“ (COM(2021) 82 final).

³⁵ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie, ve znění rozhodnutí č. 2019/420.

³⁶ Viz strategické plány SZP, dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en.

³⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ (COM(2020) 381 final).

³⁸ Viz Evropský fond pro regionální rozvoj, dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti, dostupné na adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32021R1058>.

³⁹ Viz informace o politice výzkumu biologické rozmanitosti, dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/biodiversity/biodiversity-research-policy_en.

Návrh může rovněž Evropské unii pomoci, aby ukázala svou celosvětovou vedoucí úlohu, mobilizovala mezinárodní společenství a přijala opatření k zastavení úbytku biologické rozmanitosti po celém světě. Očekává se, že konference smluvních stran (COP15) Úmluvy o biologické rozmanitosti vytvoří nový celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost, který bude obsahovat ambiciózní cíle pro obnovu. Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 představuje návod, jak tyto plány v EU uskutečnit a jak ukázat odhodlání EU na globální úrovni. Návrh vysílá světovému společenství jasný signál, že EU svůj závazek bere vážně a že usiluje o zakotvení cílů pro obnovu ekosystému v právních předpisech; zároveň by mohl posloužit jako inspirace ostatním zemím, aby v oblasti obnovy přírody a ochrany biologické rozmanitosti přijaly podobně smělou politiku.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví, jak by měl být prováděn článek 191 Smlouvy. Článek 191 Smlouvy stanoví následující cíle politiky EU v oblasti životního prostředí:

- zachování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
- ochrana lidského zdraví,
- uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů,
- podpora opatření na mezinárodní úrovni určených k řešení regionálních a celosvětových problémů životního prostředí, a zejména boj proti změně klimatu.

Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Opatření na úrovni EU jsou opodstatněná z důvodu rozsahu a přeshraniční povahy úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů, jejich dopadů na veřejnost a ekonomických rizik. Pro významnou obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů jsou nezbytná pravidla a povinnosti, jež budou mít platnost v celé EU. Nedostatečný pokrok ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 ukazuje, že dobrovolné závazky členských států nedostačují k dosažení cílů EU pro obnovu ekosystémů.

K řešení úbytku biologické rozmanitosti a degradace a k dosažení úspor z rozsahu je zapotřebí rozsáhlých koordinovaných opatření. Například práce na úrovni EU má zásadní význam pro ozdravení opylovačů: jedná se o problém v celé EU, který nelze vyřešit, pokud se mu věnuje pouze několik členských států. Opatření na úrovni EU jsou rovněž nezbytná vzhledem k tomu, že mnoho suchozemských a mořských živočichů je velmi mobilních.

Obnova jednoho ekosystému prospívá sousedním nebo propojeným ekosystémům a jejich biologické rozmanitosti, protože mnoho druhů prosperuje v propojených sítích ekosystémů ve velkém zeměpisném měřítku. Opatření v rámci EU jsou rovněž potřebná k doplnění stávajících právních požadavků a k tomu, aby pomohla EU dosáhnout jejích cílů stanovených v rámci jiných právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a klimatu.

Proporcionalita

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, protože nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle – tedy nasměrovat biologickou rozmanitost v EU do roku 2030 na cestu k obnově.

Stanovení právně závazných cílů a povinností pro obnovu ekosystémů na úrovni EU by přineslo soudržnost opatření potřebných v celé EU k dosažení celkového cíle. Monitorování a

podávání zpráv o pokroku ze strany Komise přinese další výhody a zefektivní společná opatření EU a členských států.

Souhrnem lze říci, že návrh stanoví jeden zastřešující cíl a cíle a povinnosti týkající se jednotlivých ekosystémů, které jsou v souladu s rozsahem daných cílů. Aby se zajistilo, že EU těchto cílů dosáhne, stanoví návrh prováděcí opatření, hodnocení a přezkumy.

Volba nástroje

K dosažení dlouhodobého cíle je zapotřebí spíše legislativní, nikoli nelegislativní přístup. Cílů tohoto návrhu lze nejlépe dosáhnout prostřednictvím nařízení, aby se zajistila přímá použitelnost právních předpisů. Členské státy mají povinnost přispět k dlouhodobému cíli zavedením národních plánů na obnovu přírody, jež stanoví opatření na obnovu nezbytná ke splnění cílů a povinností týkajících se jednotlivých ekosystémů. Vzhledem k tomu, že nařízení není nutno provádět ve vnitrostátním právu, znamená to, že v porovnání se směrnicí mohou být opatření na obnovu zahájena v praxi dříve.

Opatření, jež mají členské státy přijmout, jsou v nařízení popsána přesněji a podrobněji, takže daná opatření, jež mají členské státy přijmout, budou mnohem přesněji vymezena a tím se dosáhne větší soudržnosti v rámci celé Unie. Na rozdíl od směrnic nařízení určují nejen cíl, kterého mají členské státy dosáhnout, ale také přesněji popisují právní požadavky a způsoby, jak daného cíle dosáhnout.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

V hodnocení strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 byla za důvod selhání obnovy ekosystémů označena skutečnost, že cíle vedoucí k obnově byly dobrovolné, nikoli právně závazné. Z toho pak plyne nedostatek odhodlání a nízká politická priorita, což představuje výrazné překážky pro přidělování finančních prostředků a zdrojů na činnosti obnovy.

Ve směrnici o ochraně ptáků a ve směrnici o ochraně přírodních stanovišť navíc nejsou dány žádné lhůty pro zachování či obnovu příznivého stavu přírodních stanovišť a druhů z hlediska ochrany. Směrnice rovněž neobsahují konkrétní požadavky na obnovu ekosystémů, které se nacházejí mimo síť Natura 2000. Aby byly popsány nedostatky odstraněny, ukládá tento návrh povinnost obnovit některé druhy a stanoviště jak v rámci sítě Natura 2000, tak i mimo ni, a to v jasně stanovené lhůtě.

Ohledně směrnice o mořském prostředí dospěla zpráva Komise z roku 2020 o prvním cyklu provádění směrnice⁴⁰ k závěru, že jejího široce definovaného cíle je velice obtížné dosáhnout. Důvodem je nedostatek konkrétních opatření a nedostatečně podrobné monitorování konkrétních stanovišť nebo druhů v kombinaci s neexistencí konkrétních cílů. Vymezení cílů pro obnovu v tomto nařízení podpoří cíle směrnice o mořském prostředí a její provádění.

Kontrola účelnosti rámcové směrnice o vodě dospěla k závěru, že obtíže při provádění směrnice jsou částečně dány skutečností, že stav vodních útvarů je ovlivněn rozptýleným

⁴⁰ Přezkum stavu mořského prostředí v Evropské unii na cestě k čistým, zdravým a produktivním oceánům a mořím, který doprovází zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění směrnice o mořském prostředí (směrnice 2008/56/ES) (SWD (2020) 61 final).

znečištěním z okolních stanovišť. Rámcová směrnice o vodě nutně nevyžaduje, aby členské státy odstranily překážky, které mohou narušit přirozené propojení říční/jezerní soustavy. Mnoho suchozemských ekosystémů a několik stanovišť a druhů chráněných na základě směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť však přímo závisí na téměř přirozeném stavu vodních ekosystémů. Tento návrh doplňuje rámcovou směrnici o vodě tím, že stanoví cíle pro obnovu a další zvláštní požadavky týkající se řek a záplavových území. Požadavek tohoto návrhu na nezhoršování stavu navíc odpovídá stávajícímu požadavku rámcové směrnice o vodě přijmout opatření, jež zabrání zhoršování stavu všech vodních útvarů.

Konzultace se zúčastněnými stranami

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy vychází toto nařízení a doprovodné posouzení dopadů z rozsáhlého konzultačního procesu. Komise shromáždila názory široké škály zúčastněných stran, zejména zástupců členských států, organizací na ochranu životního prostředí, výzkumných ústavů, zemědělských a lesnických sdružení a zástupců podniků. Konzultace se uskutečnily v rámci otevřené veřejné konzultace, na pěti pracovních setkáních pro zúčastněné strany a na setkáních se zúčastněnými stranami a členskými státy. Z různých stanovisek vyplynuly cenné informace a poznatky, které pomohly připravit posouzení dopadů i tento návrh.

Počáteční posouzení dopadů

Počáteční posouzení dopadů navrhovaného nařízení bylo zveřejněno dne 4. listopadu 2020. Zúčastněné strany a veřejnost se k této iniciativě mohly vyjádřit do 2. prosince 2020. Komise obdržela 132 reakcí, zejména od nevládních organizací, podnikatelských sdružení a organizací, organizací na ochranu životního prostředí a veřejnosti.

Veřejná konzultace

Komise uspořádala v období od 11. ledna do 5. dubna 2021 veřejnou online konzultaci a obdržela 111 842 reakcí. Konzultace měla shromáždit názory na hlavní aspekty a přístup k přípravě návrhu Komise na závazné cíle pro obnovu. Z výsledků vyplývá, že právně závazné cíle obnovy mají jednoznačnou podporu: 97 % je pro obecné cíle EU pro obnovu přírody v rámci všech ekosystémů, 96 % je pro cíle týkající se jednotlivých ekosystémů nebo stanovišť. Podpora pro zastřešující cíl obnovy i pro konkrétní cíle EU pro ekosystémy je tedy téměř úplná.

Pracovní setkání zúčastněných stran

Od konce roku 2020 do září 2021 se uskutečnilo pět samostatných pracovních setkání se zástupci členských států a zúčastněnými stranami. Na nich se diskutovalo o možnostech politiky a byly shromážděny názory na možnosti cílů pro obnovu a způsob, jakým by tyto cíle měly být uskutečněny. Pracovní setkání se zabývala možnými sociálními, hospodářskými a širšími environmentálními dopady, jakož i předběžnými zjištěními podpůrné studie o posouzení dopadů.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Návrh vychází z nejnovějších vědeckých poznatků. Posouzení dopadů doprovázející tento návrh je podloženo studií vypracovanou týmem externích odborníků. Tým odborníků ve všech fázích studie úzce spolupracoval s Komisí. Komise využila k vypracování tohoto návrhu také mnoho dalších zdrojů informací, zejména výsledky výzkumných a inovačních projektů EU a uznávané mezinárodní zprávy (např. zprávy citované v oddíle 1).

Do vypracování tohoto právního návrhu a jeho posouzení dopadů byly úzce zapojeny Evropská agentura pro životní prostředí a Společné výzkumné středisko, které poskytly zvláštní odborné znalosti. Agentura například na základě oficiálních údajů, jež oznámily členské státy podle článku 17 směrnice o ochraně přírodních stanovišť, vypracovala informace týkající se potřeb obnovy.

Posouzení dopadů

Tento návrh je založen na posouzení dopadů. Poté, co byly vyřešeny otázky vznesené v záporném stanovisku Výboru pro kontrolu regulace ze dne 16. července 2021, bylo k posouzení dopadů vydáno dne 28. října 2021 kladné stanovisko (s výhradami, které byly zohledněny).

Posouzení dopadů se věnovalo následujícím možnostem politiky:

- 1) Základní scénář: Tato možnost politiky předpokládá realistické provádění politik v rámci Zelené dohody pro Evropu a strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a dalších souvisejících stávajících politik – s výjimkou právně závazných cílů pro obnovu.
- 2) Stanovení zastřešujícího právně závazného cíle pro obnovu ekosystémů: Tato možnost jasně vymezuje zastřešující právně závazný cíl obnovit ekosystémy. Tento cíl je definován následovně: do roku 2050 je určité procento ekosystémů v EU obnoveno a udržováno v dobrém stavu. Cíl zároveň určuje právně závazné milníky pro roky 2030 a 2040.
- 3) Stanovení právně závazných cílů týkajících se jednotlivých ekosystémů: Tato možnost stanoví cíle a povinnosti pro více ekosystémů, stanovišť a skupin druhů, které by měly být obnoveny do roku 2030, 2040 a 2050. Pro každý z hlavních typů ekosystémů EU jsou stanoveny cíle a povinnosti, jež budou přímo použitelné na úrovni členských států.
- 4) Právně závazné cíle týkající se jednotlivých ekosystémů se zastřešujícím cílem: Tato možnost je kombinací cílů týkajících se jednotlivých ekosystémů zahrnutých v možnosti č. 3 a varianty možnosti č. 2, konkrétně zastřešujícího cíle „přispívat k soustavné, dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanité a odolné přírody v pevninských i mořských oblastech Unie obnovou ekosystémů“, přičemž opatření na obnovu přírody by se měla do roku 2030 v souhrnu týkat nejméně 20 % pevninských a mořských oblastí EU a do roku 2050 všech ekosystémů, jež potřebují obnovu. Tím je definován zastřešující cíl, o jehož dosažení by Unie měla usilovat, jenž je spojen se souborem cílů a povinností členských států týkajících se jednotlivých ekosystémů.

Možnost č. 4 byla považována za nejlepší možnost politiky, neboť se jedná o nejúčinnější, nejefektivnější a politicky nejvíce soudržnou možnost. Díky zastřešujícímu cíli jsou konkrétní cíle dosažitelnější a riziko, že nebudeme jednat vůbec, je ze všech možností nejmenší. Kromě toho tato možnost snižuje ve všech typech ekosystémů riziko, že se opatření zpozdí, neboť umožňuje, aby se co nejvíce opatření přijímalo již nyní, pokud je to možné. Tím se snižuje riziko odkládání opatření, což by poškodilo životní prostředí, hospodářství i společnost.

Upřednostňovaná možnost tedy umožňuje EU jednat rychle a zahájit obnovu ekosystémů na základě cílů, které již lze měřit a sledovat. Jakmile budou vypracovány společné metody pro hodnocení dobrého stavu ekosystémů v EU, mohou být v budoucnu změnou nařízení stanoveny další cíle založené na těchto společných metodách.

Tato upřednostňovaná možnost právního návrhu zajistí, že EU dosáhne svých cílů pro obnovu ekosystémů v navrhované lhůtě a nákladově efektivním způsobem. U každého z hlavních typů ekosystémů převažují přínosy nad náklady. Například u vnitrozemských a pobřežních mokřadů se odhaduje, že již samotné peněžní přínosy z ukládání uhlíku převyšují odhadované náklady na obnovu ekosystému. Pokud se zahrnou odhady pro další ekosystémové služby, pak je poměr přínosů k nákladům ještě lepší. Obecně lze říci, že přínosy obnovy rašelinišť, mokřin, lesů, vřesovišť, křovin, travních porostů, řek, jezer, nivních stanovišť a pobřežních mokřadů uvedených v příloze I budou činit odhadem cca 1 860 miliard EUR (s odhadovanými náklady cca 154 miliard EUR).

Opatření budou podle odhadů rovněž znamenat významný přínos pro mořské a městské ekosystémy, lesy a agroekosystémy a pro obnovu opylovačů. Například hodnota opylování plodin hmyzem byla v EU odhadnuta na cca 5 miliard EUR ročně. Kromě toho existuje mnoho dalších přínosů, včetně biologické ochrany proti škodlivým organismům a celkového zlepšení biologické rozmanitosti.

Na základě posouzení environmentálních, sociálních a hospodářských dopadů lze dovodit, že některé skupiny zúčastněných stran mohou být zpočátku ovlivněny více než jiné. Nařízení proto vyžaduje, aby členské státy v rámci svých národních plánů na obnovu přírody zajistily účast veřejnosti a stanovily, jak mají být zohledněny potřeby místních společenství a zúčastněných stran.

Zdroje, které členské státy budou potřebovat k dosažení svých cílů pro obnovu přírody, mohou pocházet ze zdrojů EU, vnitrostátního financování i soukromých zdrojů. Dopad na rozpočet členských států bude záviset na potřebách obnovy přírody a na provedení souvisejících opatření na obnovu. Tyto náklady lze částečně snížit získáním finančního krytí z EU nebo ze soukromých zdrojů. Na obnovu přírody je například k dispozici široká škála finančních prostředků EU a očekává se, že nařízení o taxonomii⁴¹ usnadní větší využití soukromých prostředků. Budou rovněž zapotřebí zdroje na vypracování národních plánů na obnovu přírody, včetně fáze konzultací a monitorování.

U podávání zpráv návrh minimalizuje administrativní zátěž tím, že plně využívá stávající požadavky na podávání zpráv a možnosti digitalizace těchto procesů. Efektivitu a snižování nákladů lze dále výrazně zlepšit co největším využitím nových technologií, jako je dálkový průzkum Země, satelitní služby a produkty programu Copernicus, geografické informační systémy, senzory a zařízení in situ, analýza a zpracování dat a umělá inteligence. Tyto technologie zvyšují rychlost, efektivitu a soudržnost většího množství procesů monitorování a podávání zpráv.

Návrh se mírně odchyluje od možnosti č. 4, neboť některé možné cíle stanovené v oblasti půdy budou později předmětem samostatných právních předpisů, jak bylo oznámeno v rámci Strategie EU pro půdu.

Účelnost právních předpisů a zjednodušení

V souladu se závazkem Komise ke zlepšování právní úpravy byl tento návrh vypracován inkluzivním způsobem na základě principů transparentnosti a průběžné spolupráce se zúčastněnými stranami. V souladu se zásadou „jeden přijmout – jeden zrušit“ byly analyzovány správní dopady. Správní náklady vzniknou především EU a orgánům veřejné

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

správy členských států. Patří sem náklady na průzkum ekosystémů, vypracování národních plánů na obnovu přírody, správu a monitorování ekosystémů vybraných pro obnovu a náklady na podávání zpráv. V rámci posouzení dopadů byla výše správních nákladů odhadnuta na cca 14 miliard EUR do roku 2050.

Základní práva

Návrh dodržuje základní práva a zejména ctí zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie. Přispívá k dosažení cíle práva na vysokou úroveň ochrany životního prostředí a ke zlepšení kvality životního prostředí v souladu se zásadou udržitelného rozvoje stanovenou v článku 37 Listiny.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Provedení návrhu bude vyžadovat lidské zdroje v Komisi, jak je uvedeno v připojeném legislativním finančním výkazu. Očekává se, že lidské zdroje, které budou v rámci Komise potřeba, budou financovány z prostředků, které jí byly již přiděleny.

Provádění bude rovněž vyžadovat podporu od Evropské agentury pro životní prostředí, jež bude potřebovat dodatečné zdroje, jak je uvedeno ve finančním výkazu.

Tento návrh obsahuje články, které uvádějí podrobnosti o dalších činnostech, jež budou k provádění nařízení zapotřebí, včetně zmocnění k přijímání aktů v přenesené pravomoci nebo prováděcích aktů (například za účelem vytvoření jednotného formátu národních plánů na obnovu přírody nebo za účelem revize příloh).

Ve finančním výkazu obsaženém v tomto návrhu jsou uvedeny podrobné rozpočtové důsledky a potřebné lidské a správní zdroje.

5. DALŠÍ PRVKY

Prováděcí plány a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Dodržování předpisů a jejich prosazování bude monitorováno prostřednictvím:

- informací poskytovaných členskými státy o jejich pokroku při plnění cílů a povinností stanovených v návrhu,
- provádění opatření na obnovu, jak je stanoví členské státy v národních plánech na obnovu přírody,
- trendů v obnovovaných oblastech.

Komise bude vypracovávat zprávy o pokroku na základě informací od členských států a dalších údajů shromážděných Komisí (např. ze satelitních služeb programu Copernicus).

Uplatňování nařízení bude do roku 2035 podrobena přezkumu, aby se zajistilo, že jsou jeho cíle plněny a že má zamýšlený dopad.

V případě potřeby bude nařízení změněno, například s cílem doplnit další právně závazné cíle pro obnovu ekosystémů na základě nových metod posuzujících stav těchto ekosystémů.

Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

V **článku 1** je popsán zastřešující cíl: přispívat k nepřetržité, dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanité a odolné přírody v pevninských i mořských oblastech Unie obnovou ekosystémů. Tím se stanoví rámec, v němž členské státy zavedou opatření na obnovu, která se budou do roku 2030 týkat alespoň 20 % pevninských a mořských oblastí EU a do roku 2050 všech ekosystémů, jež potřebují obnovu. Vychází se přitom z hlavního záměru stanoveného ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti, tj. že do roku 2050 budou všechny ekosystémy obnovené, odolné a náležitě chráněné a že milníkem je nasměrovat biologickou rozmanitost v Evropě do roku 2030 na cestu k obnově. Obecně se uznává, že obnova přírody významně přispěje k dosažení cílů EU v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, k předcházení přírodním katastrofám a zmírňování jejich dopadu a ke splnění mezinárodních závazků EU.

Přístupem použitým pro rámec popsáný v článku 1 je vycházet v první řadě z typů přírodních stanovišť chráněných směrnicí o ochraně přírodních stanovišť, u nichž již existují metody posuzování dobrého stavu. Na základě uvedených metod lze proto stanovit cíle pro obnovu těchto stanovišť.

Článek 4 stanoví cíle pro obnovu suchozemských, pobřežních a sladkovodních ekosystémů a **článek 5** stanoví cíle pro obnovu mořských ekosystémů (mezi něž patří i další mořské oblasti kromě těch, které upravuje směrnice o ochraně přírodních stanovišť). Tyto cíle se zaměřují na obnovu a znovuvytvoření oblastí, jakož i na obnovu stanovišť druhů. Obnova jde ruku v ruce s ochranou a údržbou, a proto je v článku 4 i 5 stanovena povinnost zajistit, aby se stav ekosystémů před obnovou ani po ní nezhoršoval.

U typů stanovišť nebo ekosystémů, na něž se nevztahuje směrnice o ochraně přírodních stanovišť, není dosud zavedena definice dobrého stavu. V **článcích 6 až 10** jsou však stanoveny další konkrétní cíle a povinnosti, které budou vyžadovat dodatečná opatření na obnovu.

Článek 6 stanoví cíle, které zajistí nulovou čistou ztrátu a více sídelní zeleně ve městech, v menších městech a na předměstích. K dosažení těchto cílů přispívá zajištění jednak minimální úrovně stromového porostu a jednak zeleně, jež bude integrována do nové výstavby i stávajících budov a infrastruktury. Zeleň a stromové porosty tvoří základní prvky městské zelené infrastruktury a přináší lidem žijícím ve městech, v menších městech a na předměstích ekologické, sociální a ekonomické výhody.

Článek 7 stanoví povinnost odstraňovat říční bariéry. To přispěje k přirozenému podélnému a bočnímu propojení řek a k cíli EU dosáhnout 25 000 km volně tekoucích řek. Pomůže to rovněž obnovit říční oblasti a záplavová území.

Článek 8 stanoví povinnost zvrátit úbytek opylovačů a zajistit, aby populace opylovačů vykazovala rostoucí tendenci, dokud nebude dosaženo uspokojivé úrovně. To bude založeno na metodě monitorování opylovačů, která bude stanovena.

V zájmu zlepšení biologické rozmanitosti agroekosystémů a lesních ekosystémů ukládají **články 9 a 10** jednotlivým členským státům povinnost dosáhnout rostoucího trendu u souboru ukazatelů, které jsou zvláště důležité pro biologickou rozmanitost těchto ekosystémů.

Cíle a povinnosti pro obnovu stanovené v člancích 6 až 10 doplňují cíle stanovené v člancích 4 a 5, a budou tedy mít vliv i na území, na nichž se nachází typy stanovišť chráněné směrnicí o ochraně přírodních stanovišť.

Články 11 a 12 popisují požadavky na národní plány členských států na obnovu přírody. Opatření na obnovu by měla být plánována strategicky, aby co nejúčinněji přispívala k obnovení přírody v celé EU a ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně. Je důležité, aby členské státy připravily své národní plány na obnovu přírody na základě nejspolehlivějších a nejnovějších dostupných vědeckých poznatků.

Články 13, 14 a 15 stanoví, že členské státy musí své národní plány na obnovu přírody předložit k posouzení Komisi a že před jejich přijetím budou muset připomínky Komise zohlednit. Je zde rovněž popsán proces přezkumu a pravidelné revize národních plánů na obnovu přírody.

Články 17 a 18 obsahují požadavky na monitorování a podávání zpráv.

Článek 19 obsahuje ustanovení o změně příloh nařízení.

Články 20 a 21 stanoví podmínky, za nichž může Komise přijímat akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty.

Článek 22 stanoví přezkum nařízení do 31. prosince 2035.

Článek 23 stanoví vstup tohoto nařízení v platnost a jeho použitelnost.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o obnově přírody**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴²,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Je nezbytné stanovit na úrovni Unie pravidla pro obnovu ekosystémů, aby se zajistilo obnovení biologické rozmanitosti a odolnosti přírody na celém území Unie. Obnova ekosystémů rovněž přispívá k cílům Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.
- (2) Zelená dohoda pro Evropu⁴³ stanovila ambiciózní plán přeměny Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a dobré životní podmínky občanů před environmentálními riziky a jejich dopady. V rámci Zelené dohody pro Evropu přijala Komise Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030⁴⁴.
- (3) Unie a její členské státy jakožto smluvní strany Úmluvy o biologické rozmanitosti schválené rozhodnutím Rady 93/626/EHS⁴⁵ se zavázaly k dlouhodobé strategické vizi přijaté konferencí smluvních stran v roce 2010 rozhodnutím X/2 Strategický plán pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020⁴⁶, podle níž má být do roku 2050 biologická rozmanitost ceněna, chráněna, obnovena a užívána rozumně a mají se

⁴² Úř. věst. C , , s. .

⁴³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená dohoda pro Evropu“, 11.12.2019 (COM(2019) 640 final).

⁴⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života“, 20.5.2020 (COM(2020) 380 final).

⁴⁵ Rozhodnutí Rady 93/626/EHS ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1).

⁴⁶ <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=12268>.

udržovat ekosystémové služby a zdravá planeta a přinést výhody, které jsou zásadní pro všechny lidi.

- (4) [bude doplněn cíl v oblasti obnovy podle nového globálního rámce pro biologickou rozmanitost, který bude dohodnut na 15. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti]
- (5) Cíle udržitelného rozvoje OSN⁴⁷, zejména cíle 14.2, 15.1, 15.2 a 15.3, zmiňují potřebu zajistit zachování, obnovu a udržitelné využívání suchozemských ekosystémů a vnitrozemských sladkovodních ekosystémů a jejich služeb, zejména lesů, mokřadů, hor a suché půdy.
- (6) Valné shromáždění Organizace spojených národů v usnesení ze dne 1. března 2019⁴⁸ označilo období 2021–2030 za Desetiletí OSN pro obnovu ekosystémů s cílem podpořit a rozšířit úsilí o prevenci, zastavení a zvrácení degradace ekosystémů po celém světě a zvyšování povědomí o důležitosti obnovy ekosystémů.
- (7) Cílem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 je zajistit, aby do roku 2030 byla biologická rozmanitost v Evropě na cestě k obnově, což bude přínosné pro člověka, planetu, klima i naše hospodářství. Strategie stanoví ambiciózní plán EU na obnovu přírody s řadou klíčových závazků, včetně závazku předložit návrh právně závazných cílů EU pro obnovu přírody s cílem obnovit poškozené ekosystémy, zejména ty s největším potenciálem zachycovat a ukládat uhlík, a předcházet dopadu přírodních katastrof a snižovat ho.
- (8) Ve svém usnesení ze dne 9. června 2021⁴⁹ Evropský parlament velmi uvítal závazek vypracovat legislativní návrh se závaznými cíli pro obnovu a dále vyjádřil názor, že kromě celkového cíle pro obnovu by měl tento návrh zahrnovat specifické cíle pro obnovu ekosystémů, přírodních stanovišť a druhů, které by se vztahovaly na lesy, travní porosty, mokřady, rašeliniště, opylovače, volně tekoucí řeky, pobřežní oblasti a mořské ekosystémy.
- (9) Ve svých závěrech ze dne 23. října 2020⁵⁰ Rada uznala, že předcházení dalšímu úbytku současného stavu biologické rozmanitosti a poškozování přírody bude mít zásadní význam, nebude však k navrácení přírody do našeho života stačit. Rada zopakovala, že jsou zapotřebí ambicióznější cíle v oblasti obnovy přírody, jak se navrhuje v novém plánu EU na obnovu přírody, který zahrnuje opatření na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti nad rámec chráněných území. Rada rovněž uvedla, že na základě posouzení dopadů očekává návrh právně závazných cílů pro obnovu přírody.
- (10) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví závazek právně chránit nejméně 30 % pevniny, včetně vnitrozemských vod, a 30 % mořských oblastí v Unii, přičemž alespoň jedna třetina by měla být přísně chráněna, včetně všech zbývajících původních lesů a pralesů. Kritéria a pokyny pro určení dalších chráněných území členskými státy⁵¹ (dále jen „kritéria a pokyny“), které vypracovala Komise ve

⁴⁷ [Udržitelný rozvoj OSN – 17 cílů pro transformaci našeho světa.](#)

⁴⁸ Usnesení 73/284 ze dne 1. března 2019 o Desetiletí Organizace spojených národů pro obnovu ekosystémů (2021–2030).

⁴⁹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života (2020/2273(INI)).

⁵⁰ Závěry Rady o biologické rozmanitosti – potřeba naléhavých opatření, 12210/20.

⁵¹ Pracovní dokument útvarů Komise „Kritéria a pokyny pro určování chráněných území“ (SWD(2022) 23 final).

spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami, zdůrazňují, že pokud obnovované oblasti splňují kritéria pro označení za chráněné území nebo se očekává, že je budou splňovat, jakmile obnovení dosáhne svého plného účinku, měly by tyto obnovené oblasti rovněž přispět k cílům Unie v oblasti chráněných území. Kritéria a pokyny rovněž zdůrazňují, že chráněná území mohou významně přispět k cílům v oblasti obnovy stanoveným ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 tím, že vytvoří podmínky pro úspěšné dosažení obnovy. To platí zejména pro oblasti, které se mohou obnovit přirozeně tím, že se zastaví nebo omezí některé tlaky vyvolávané lidskou činností. Zavedení přísné ochrany takovýchto oblastí, včetně oblastí v mořském prostředí, bude v některých případech postačovat k obnově jejich přírodních hodnot. Kromě toho je v kritériích a pokynech zdůrazněno, že se očekává, že všechny členské státy přispějí k dosažení cílů Unie týkajících se chráněných území stanovených ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, a to v míře, která je úměrná přírodním hodnotám těchto území a jejich potenciálu pro obnovu přírody.

- (11) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví cíl zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování vývoje nebo stavu chráněných přírodních stanovišť a druhů a aby alespoň 30 % druhů a přírodních stanovišť, které v současné době nejsou v příznivém stavu, do roku 2030 do této kategorie spadalo nebo vykazovalo silný pozitivní trend směřující k tomu, že do ní spadat budou. Pokyny⁵² vypracované Komisí ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami na podporu dosažení těchto cílů zdůrazňují, že u většiny těchto přírodních stanovišť a druhů bude pravděpodobně zapotřebí vyvinout úsilí na jejich zachování a obnovu, a to buď zastavením současných negativních trendů do roku 2030 nebo zachováním současného stabilního či pozitivního vývoje, nebo zabráněním úbytku stanovišť a druhů s příznivým stavem z hlediska ochrany. Tyto pokyny dále zdůrazňují, že uvedené úsilí v oblasti obnovy je třeba v první řadě plánovat, provádět a koordinovat na vnitrostátní nebo regionální úrovni a že při výběru a upřednostňování druhů a stanovišť, jejichž stav má být do roku 2030 zlepšen, je třeba usilovat o synergie s dalšími unijními a mezinárodními cíli, zejména s cíli politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.
- (12) Ve zprávě Komise o stavu přírody z roku 2020⁵³ se uvádí, že Unie zatím nedokázala zastavit úbytek chráněných typů stanovišť a druhů, jejichž zachování je pro Unii důležité. Tento úbytek je způsoben především upuštěním od extenzivního zemědělství, zintenzivněním postupů hospodaření, změnou hydrologických režimů, urbanizací a znečištěním, jakož i neudržitelnými lesnickými činnostmi a využíváním druhů. Závažné a rostoucí hrozby pro původní flóru a faunu v Unii představují dále invazní nepůvodní druhy a změna klimatu.
- (13) Je vhodné stanovit zastřešující cíl pro obnovu ekosystémů, a podpořit tak hospodářskou a společenskou transformaci, vytváření vysoce kvalitních pracovních míst a udržitelný růst. Biologicky rozmanité ekosystémy, jako jsou mokřady, sladkovodní, lesní a zemědělské ekosystémy, ekosystémy s řídkou vegetací, jakož i mořské, pobřežní a městské ekosystémy, přinášejí v dobrém stavu řadu základních ekosystémových služeb, přičemž přínosy obnovení poškozených ekosystémů do

⁵² K dispozici na platformě [Circabc \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu) [Doplňit odkaz].

⁵³ Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru „Stav přírody v Evropské unii – Zpráva o stavu a trendech u druhů a typů stanovišť chráněných podle směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť za období 2013–2018“ (COM(2020) 635 final).

dobrého stavu ve všech pevninských i mořských oblastech zdaleka převyšují náklady na obnovu. Tyto služby přispívají k široké škále socioekonomických přínosů v závislosti na hospodářských, sociálních, kulturních, regionálních a místních charakteristikách.

- (14) Statistická komise Organizace spojených národů na svém 52. zasedání v březnu 2021 přijala systém integrovaných environmentálních hospodářských účtů – ekosystémové účetnictví (SEEA EA)⁵⁴. SEEA EA představuje integrovaný a komplexní statistický rámec pro organizaci údajů o přírodních stanovištích a krajinách, měření rozsahu, stavu a služeb ekosystémů, sledování změn přírodního bohatství ekosystémů a usouvztažnění těchto informací s hospodářskou a jinou lidskou činností.
- (15) Zajištění biologicky rozmanitých ekosystémů a boj proti změně klimatu jsou spolu nerozlučně spjaté. Příroda a přírodě blízká řešení, včetně přírodních zásob a propadů uhlíku, jsou pro boj s klimatickou krizí zásadní. Klimatická krize ovšem již nyní výrazně přispívá ke změně suchozemských i mořských ekosystémů a Unie se musí připravit na rostoucí intenzitu, četnost a rozšíření jejích dopadů. Zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC)⁵⁵ o dopadech globálního oteplování o 1,5 °C poukázala na to, že některé dopady mohou být dlouhodobé nebo nezvratné. Šestá hodnotící zpráva IPCC⁵⁶ uvádí, že obnova ekosystémů bude mít zásadní význam pro pomoc v boji proti změně klimatu, jakož i pro snižování rizik pro potravinové zabezpečení. Mezivládní vědecko-politická platforma pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) ve své globální hodnotící zprávě o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách z roku 2019⁵⁷ označila změnu klimatu za hlavní hybnou sílu změn přírody a očekává, že její dopady se v nadcházejících desetiletích budou zvyšovat a v některých případech převýší dopady jiných faktorů změny ekosystémů, jako je změna ve využívání půdy a moří.
- (16) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁵⁸ stanoví závazný cíl dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality v Unii a poté usilovat o dosažení negativních emisí a upřednostňovat rychlé a předvídatelné snižování emisí a zároveň podporovat pohlcování pomocí přirozených propadů. Obnova ekosystémů může významně přispět k zachování, řízení a posilování přírodních propadů a ke zvýšení

⁵⁴ https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/documents/EA/seea_ea_white_cover_final.pdf.

⁵⁵ Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC): Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC): Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty (Zvláštní zpráva o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C a o souvisejících plánech pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů v kontextu posilování celosvětové reakce na hrozbu změny klimatu, udržitelného rozvoje a úsilí o vymýcení chudoby) [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, a T. Waterfield (eds.)] <https://www.ipcc.ch/sr15/>.

⁵⁶ [Změna klimatu 2022: dopady, adaptace a zranitelnost | Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability \(ipcc.ch\)](https://www.ipcc.ch/2022/04/28/zmena-klimatu-2022-dopady-adaptace-a-zranitelnost/).

⁵⁷ IPBES (2019): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science – Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. (Globální hodnotící zpráva o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby). E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz a H. T. Ngo (eds). Sekretariát IPBES, Bonn, Německo. 1148 stran. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>.

⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

biologické rozmanitosti a současně podpořit boj proti změně klimatu. Nařízení (EU) 2021/1119 dále vyžaduje, aby příslušné orgány Unie a členské státy zajistily trvalý pokrok při zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu. Rovněž vyžaduje, aby členské státy začlenily přizpůsobení do všech oblastí politiky a podporovaly přírodě blízká řešení⁵⁹ a přizpůsobení založené na ekosystémech.

- (17) Sdělení Komise o přizpůsobení se změně klimatu z roku 2021⁶⁰ zdůrazňuje potřebu podporovat přírodě blízká řešení a uznává, že nákladově efektivního přizpůsobení se změně klimatu lze dosáhnout ochranou a obnovou mokřadů a rašelinišť, pobřežních a mořských ekosystémů, rozvojem sídelní zeleně a výstavbou zelených střech a zdí a podporou udržitelného obhospodařování lesů a zemědělské půdy. Větší množství biologických ekosystémů vede k vyšší odolnosti vůči změně klimatu a poskytuje účinnější formy snižování a prevence katastrof.
- (18) Politika Unie v oblasti změny klimatu je momentálně revidována tak, aby se řídila plánem navrženým v nařízení (EU) 2021/1119, který spočívá ve snížení čistých emisí do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s rokem 1990. Cílem návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841 a (EU) 2018/1999⁶¹, je zejména posílit příspěvek odvětví půdy k celkovým ambicím v oblasti klimatu do roku 2030 a sladit cíle, pokud jde o započítávání emisí a jejich pohlcování v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (dále jen „LULUCF“), se souvisejícími politickými iniciativami v oblasti biologické rozmanitosti. Tento návrh zdůrazňuje potřebu ochrany a posílení přirozeného pohlcování uhlíku, zlepšení odolnosti ekosystémů vůči změně klimatu, obnovení degradované půdy a ekosystémů a zavodňování rašelinišť. Dále je jeho cílem zlepšit monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v půdě, na kterou se vztahuje ochrana a obnova. V této souvislosti je důležité, aby ekosystémy ve všech kategoriích využití půdy, včetně lesů, travních porostů, orné půdy a mokřadů, byly v dobrém stavu, aby dokázaly účinně zachycovat a ukládat uhlík.
- (19) Geopolitický vývoj dále zdůraznil potřebu zajistit odolnost potravinových systémů⁶². Je prokázáno, že obnova agroekosystémů má z dlouhodobého hlediska pozitivní dopad na potravinovou produktivitu a že obnova přírody funguje jako pojistka k zajištění dlouhodobé udržitelnosti a odolnosti EU.

⁵⁹ Přírodě blízká řešení jsou řešení inspirovaná a podporovaná přírodou, která jsou nákladově efektivní a současně environmentálně, sociálně a hospodářsky přínosná a přispívají k budování odolnosti. Tato řešení přinášejí do měst, krajiny i mořského prostředí větší počet různorodějších přírodních a přirozených prvků a procesů, a to prostřednictvím místně přizpůsobených systémových zásahů, které účinně využívají zdroje. Přírodě blízká řešení proto musí být prospěšná pro biologickou rozmanitost a podporovat fungování řady ekosystémových služeb.

⁶⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“ (COM(2021) 82 final).

⁶¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841, pokud jde o oblast působnosti, zjednodušení pravidel souladu, stanovení cílů členských států pro rok 2030 a závazek ke společnému dosažení klimatické neutrality v odvětví využívání půdy, lesnictví a zemědělství do roku 2035, a nařízení (EU) 2018/1999, pokud jde o zlepšení monitorování, vykazování, sledování pokroku a přezkum (COM(2021) 554 final).

⁶² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“ (COM(2022) 133 final).

- (20) V závěrečné zprávě Konference o budoucnosti Evropy občané vyzývají Unii, aby chránila a obnovovala biologickou rozmanitost, krajinu a oceány, odstranila znečištění a podporovala znalosti, povědomí, vzdělávání a dialog o životním prostředí, změně klimatu, využívání energie a udržitelnosti⁶³.
- (21) Obnova ekosystémů spolu s úsilím o omezení obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a konzumace těchto druhů rovněž pomůže předcházet možným budoucím infekčním onemocněním se zoonotickým potenciálem a zvyšovat odolnost vůči nim, čímž se sníží rizika šíření nákaz a pandemií, a přispěje k podpoře úsilí EU i celosvětového úsilí o uplatňování přístupu „jedno zdraví“, který uznává úzkou vazbu mezi lidským zdravím, zdravím zvířat a zdravou odolnou přírodou.
- (22) Půda je nedílnou součástí suchozemských ekosystémů. Sdělení Komise z roku 2021 „Strategie EU pro půdu do roku 2030“⁶⁴ uvádí potřebu obnovit degradovanou půdu a posílit biologickou rozmanitost půdy.
- (23) Cílem směrnice Rady 92/43/EHS⁶⁵ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES⁶⁶ je zajistit dlouhodobou ochranu, zachování a přežití nejceněnějších a nejohroženějších druhů a přírodních stanovišť v Evropě, jakož i ekosystémů, jejichž jsou součástí. Klíčovým nástrojem pro provádění cílů těchto dvou směrnic je síť Natura 2000, která byla zřízena v roce 1992 a je největší koordinovanou sítí chráněných území na světě.
- (24) Pro určení dobrého stavu typů stanovišť chráněných podle směrnice 92/43/EHS a stanovení dostatečné kvality a kvantity stanovišť druhů spadajících do oblasti působnosti uvedené směrnice již existuje příslušný rámec a pokyny⁶⁷. Cíle pro obnovu u těchto typů přírodních stanovišť a stanovišť druhů lze stanovit na základě uvedeného rámce a pokynů. Tato obnova však nebude stačit ke zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a k obnovení všech ekosystémů. Proto by měly být stanoveny další povinnosti založené na konkrétních ukazatelích s cílem posílit biologickou rozmanitost v rozsahu širších ekosystémů.
- (25) Na základě směrnice 92/43/EHS a směrnice 2009/147/ES a s cílem podpořit dosažení cílů stanovených v uvedených směrnicích by členské státy měly zavést opatření na obnovu, aby zajistily obnovení chráněných stanovišť a druhů, včetně volně žijících ptáků, ve všech oblastech Unie, a to i mimo síť Natura 2000.
- (26) Cílem směrnice 92/43/EHS je zachovat a obnovit příznivý stav z hlediska ochrany u přírodních stanovišť a volně žijících druhů živočichů a rostlin v zájmu Unie. Směrnice však nestanoví lhůtu pro dosažení tohoto cíle. Podobně ani směrnice 2009/147/ES nestanoví lhůtu pro obnovu populací ptáků v Unii.

⁶³ Konference o budoucnosti Evropy – zpráva o konečném výsledku konference, květen 2022, návrh č. 2 (1, 4, 5) s. 44 a návrh č. 6 (6) s. 48.

⁶⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie EU pro půdu do roku 2030: Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“ (COM(2021) 699 final).

⁶⁵ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁶⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁶⁷ GŘ pro životní prostředí 2017, „Podávání zpráv podle článku 17 směrnice o stanovištích: vysvětlivky a pokyny pro období 2013–2018“ a GŘ pro životní prostředí 2013, „Interpretační příručka evropských přírodních stanovišť Eur 28“.

- (27) Proto by měly být stanoveny lhůty pro zavedení opatření na obnovu v rámci lokalit sítě Natura 2000 i mimo ně s cílem postupně zlepšovat stav chráněných typů přírodních stanovišť v celé Unii a znovu je vytvářet, dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu potřebného k tomu, aby bylo u těchto stanovišť v Unii dosaženo příznivého stavu z hlediska ochrany. S cílem poskytnout členským státům nezbytnou flexibilitu při provádění rozsáhlého úsilí o obnovu přírody je vhodné seskupit typy přírodních stanovišť podle ekosystému, k němuž patří, a stanovit pro skupiny typů stanovišť časově vymezené a kvantifikované cíle podle jednotlivých oblastí. To členským státům umožní rozhodnout, která stanoviště budou v rámci dané skupiny obnovena jako první.
- (28) Podobné požadavky by měly být stanoveny pro stanoviště druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, a pro stanoviště druhů volně žijících ptáků, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, se zvláštním ohledem na propojení mezi obojími těmito stanovišti, aby populace daných druhů mohly prosperovat.
- (29) Je nezbytné, aby opatření na obnovu typů stanovišť byla přiměřená a vhodná k co nejrychlejšímu dosažení dobrého stavu a příznivého referenčního areálu s cílem dosáhnout příznivého stavu z hlediska ochrany. Je důležité, aby opatření na obnovu byla taková, jaká jsou nezbytná k dosažení časově vymezených a kvantifikovaných cílů podle jednotlivých oblastí. Je rovněž nezbytné, aby opatření na obnovu stanovišť druhů byla přiměřená a vhodná pro co nejrychlejší dosažení jejich dostatečné kvality a kvantity s cílem dosáhnout pro daný druh příznivého stavu z hlediska ochrany.
- (30) Je důležité zajistit, aby opatření na obnovu zavedená podle tohoto nařízení vedla ke konkrétnímu a měřitelnému zlepšení stavu ekosystémů, a to jak na úrovni jednotlivých oblastí podléhajících obnově, tak na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie.
- (31) Aby bylo zajištěno, že opatření na obnovu jsou účinná a že jejich výsledky lze v průběhu času měřit, je nezbytné, aby oblasti, na něž se vztahují tato opatření na obnovu s cílem zlepšit stav stanovišť spadajících do oblasti působnosti přílohy I směrnice 92/43/EHS, znovu tato stanoviště vytvořit a zlepšit jejich propojenost, vykazovaly soustavné zlepšování až do dosažení dobrého stavu.
- (32) Je rovněž nezbytné, aby oblasti, na něž se vztahují opatření na obnovu s cílem zlepšit kvalitu a kvantitu stanovišť druhů spadajících do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, jakož i stanovišť volně žijících ptáků spadajících do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, vykazovaly soustavné zlepšování, a přispěly tak k dosažení dostatečné kvantity a kvality stanovišť těchto druhů.
- (33) Je důležité zajistit postupné zvětšování oblastí pokrytých typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, které jsou v dobrém stavu, na celém území členských států a Unie jako celku, dokud nebude pro každý typ stanoviště dosaženo příznivého referenčního areálu a nejméně 90 % tohoto areálu na úrovni členského státu bude v dobrém stavu, aby tyto typy stanovišť mohly v Unii dosáhnout příznivého stavu z hlediska ochrany.
- (34) Je důležité zajistit postupné zvyšování kvality a kvantity stanovišť druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, jakož i stanovišť volně žijících ptáků spadajících do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES na území členských států a v konečném důsledku v celé Unii, dokud nebudou dostávat k zajištění dlouhodobého přežití těchto druhů.

- (35) Vzhledem k současným potřebám obnovy a k nutnosti nezvyšovat potřeby obnovy v budoucnu je důležité, aby se stav oblastí pokrytých typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti tohoto nařízení oproti současnému stavu nezhoršoval. Je však vhodné zvážit možnost poškození oblastí pokrytých těmito typy stanovišť v důsledku zásahu vyšší moci, jakož i nevyhnutelné přeměny stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu nebo nastanou v důsledku plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, pro něj nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, což se posoudí případ od případu, nebo v důsledku plánu či projektu schváleného v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS.
- (36) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 zdůrazňuje potřebu důraznějších opatření na obnovu poškozených mořských ekosystémů, včetně ekosystémů bohatých na uhlík a důležitých oblastí tření a líhnutí ryb. Strategie rovněž oznamuje, že Komise navrhne nový akční plán na zachování rybolovných zdrojů a ochranu mořských ekosystémů.
- (37) Typy mořských stanovišť uvedené v příloze I směrnice 92/43/EHS jsou definovány široce a zahrnují mnoho ekologicky odlišných podtypů s různým potenciálem obnovy, takže je pro členské státy obtížné zavést vhodná opatření na obnovu na úrovni těchto typů stanovišť. Typy mořských stanovišť by proto měly být dále specifikovány pomocí příslušných úrovní klasifikace mořských stanovišť v rámci Evropského informačního systému o přírodě (EUNIS). Členské státy by měly stanovit příznivé referenční areály pro dosažení příznivého stavu z hlediska ochrany u každého z těchto typů přírodních stanovišť, pokud již tyto referenční areály nejsou řešeny v jiných právních předpisech Unie.
- (38) Pokud ochrana pobřežních a mořských stanovišť vyžaduje regulaci činností v oblasti rybolovu nebo akvakultury, použije se společná rybářská politika. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013⁶⁸ zejména stanoví, že společná rybářská politika musí provádět ekosystémový přístup k řízení rybolovu, aby zajistila, že nepříznivé dopady rybolovných činností na mořský ekosystém budou minimalizovány. Uvedené nařízení rovněž stanoví, že cílem této politiky je zajistit, aby při činnostech v oblasti akvakultury a rybolovu nedocházelo ke zhoršování mořského prostředí.
- (39) V zájmu dosažení cíle soustavné, dlouhodobé a trvalé obnovy biologicky rozmanité a odolné přírody by členské státy měly plně využívat možnosti, které jim společná rybářská politika nabízí. V rámci výlučné pravomoci Unie, pokud jde o zachování biologických mořských zdrojů, mohou členské státy přijmout nediskriminační opatření pro zachování a řízení populací ryb a udržení nebo zlepšení stavu mořských ekosystémů z hlediska ochrany v pásmu 12 námořních mil. Kromě toho mají členské státy s přímým zájmem na řízení možnost dohodnout se na předložení společných doporučení na opatření pro zachování zdrojů, která jsou nezbytná ke splnění povinností podle práva Unie v oblasti životního prostředí. Tato opatření budou posouzena a přijata v souladu s pravidly a postupy stanovenými v rámci společné rybářské politiky.

⁶⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

- (40) Směrnice 2008/56/ES vyžaduje, aby členské státy spolupracovaly dvoustranně a v rámci mechanismů regionální a místní spolupráce, též prostřednictvím regionálních úmluv pro mořské prostředí⁶⁹, a pokud jde o opatření v oblasti rybolovu, rovněž v kontextu regionálních skupin zřízených na základě společné rybářské politiky.
- (41) Je důležité, aby byla rovněž zavedena opatření na obnovu stanovišť některých mořských druhů, například žraloků a rejnoků, které spadají do oblasti působnosti Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů, ale nespádají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, neboť mají v ekosystému důležitou funkci.
- (42) Na podporu obnovy a zabránění zhoršování suchozemských, sladkovodních, pobřežních a mořských stanovišť mají členské státy možnost označit další oblasti jako „chráněná území“ nebo „přísně chráněná území“, provádět další účinná opatření na ochranu jednotlivých oblastí a podporovat soukromá opatření na ochranu půdy.
- (43) Městské ekosystémy představují přibližně 22 % rozlohy Unie a tvoří oblast, v níž žije většina občanů Unie. Sídlní zeleň zahrnuje městské lesy, parky a zahrady, městské farmy, ulice se stromořadími, městské louky a městské živé ploty a poskytuje důležitá stanoviště pro biologickou rozmanitost, zejména rostliny, ptáky a hmyz včetně opylovačů. Poskytuje rovněž životně důležité ekosystémové služby, jako je snižování a řízení rizika přírodních katastrof (např. povodní, efektu městských tepelných ostrovů), ochlazování, rekreace, filtrace vody a vzduchu a dále zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.
- (44) Je třeba výrazně posílit opatření k zajištění toho, aby sídlní zeleň již nebyla vystavována riziku degradace. Aby se zajistilo, že sídlní zeleň bude i nadále poskytovat nezbytné ekosystémové služby, měl by se zastavit její úbytek a měla by být obnovována a zvětšována, mimo jiné lepším začleněním zelené infrastruktury a přírodě blízkých řešení do územního plánování a začleněním zelené infrastruktury, jako jsou zelené střechy a zelené stěny, do návrhů budov.
- (45) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 vyžaduje větší úsilí o obnovu sladkovodních ekosystémů a přirozených funkcí řek. Obnova sladkovodních ekosystémů by měla zahrnovat úsilí o obnovu přirozeného podélného a příčného propojení řek, jakož i jejich břehových oblastí a záplavových území, mimo jiné odstraněním překážek, s cílem podpořit dosažení příznivého stavu z hlediska ochrany u řek, jezer a nívních stanovišť a druhů žijících na těchto stanovištích chráněných podle směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES a splnění jednoho z klíčových cílů strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, konkrétně obnovení nejméně 25 000 km volně tekoucích řek. Při odstraňování překážek by se členské státy měly primárně zabývat zastaralými překážkami, tedy těmi, které již nejsou zapotřebí pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, vnitrozemskou plavbu, zásobování vodou nebo jiné využití.
- (46) V Unii v posledních desetiletích dramaticky poklesl počet opylovačů, přičemž třetina druhů včel a motýlů zaznamenala pokles populace a každý desátý druh se nachází na pokraji vyhynutí. Opylovači mají zásadní význam pro fungování suchozemských ekosystémů, dobré životní podmínky lidí a potravinové zabezpečení, neboť opylují

⁶⁹ Úmluva o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku z roku 1992 – úmluva OSPAR (OSPAR), Úmluva o ochraně mořského prostředí v oblasti Baltského moře z roku 1992 – Helsinská úmluva (HELCOM), Úmluva o ochraně mořského prostředí a pobřežní oblasti Středozemního moře z roku 1995 – Barcelonská úmluva (UNEP-MAP) a Úmluva o ochraně Černého moře před znečištěním z roku 1992 – Bukurešťská úmluva.

plané i pěstované rostliny. Hmyzím opylovačům je přímo přisuzována roční zemědělská produkce EU v hodnotě téměř 5 000 000 000 EUR⁷⁰.

- (47) Poté, co Evropský parlament a Rada vyzvaly k řešení úbytku volně žijících opylovačů, Komise 1. června 2018 zahájila iniciativu EU týkající se opylovačů⁷¹. Zpráva o pokroku při provádění iniciativy⁷² ukázala, že při řešení příčin úbytku opylovačů přetrvávají významné problémy, včetně používání pesticidů. Evropský parlament⁷³ a Rada⁷⁴ vyzvaly k přijetí důraznějších opatření k řešení úbytku opylovačů a k vytvoření celounijního rámce pro monitorování opylovačů a ke stanovení jasných cílů a ukazatelů ohledně závazku zvrátit úbytek opylovačů. Evropský účetní dvůr doporučil, aby Komise vytvořila vhodné mechanismy řízení a monitorování pro opatření týkající se hrozeb pro opylovače⁷⁵.
- (48) Cílem návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin [*bude přijato 22. června 2022, doplnit název a číslo přijatého aktu, až bude k dispozici*] je regulovat jeden z faktorů úbytku opylovačů tím, že se zakáže používání pesticidů v ekologicky citlivých oblastech, z nichž mnohé spadají do působnosti tohoto nařízení, například v oblastech, kde se vyskytují druhy opylovačů, které jsou podle evropských červených seznamů⁷⁶ klasifikovány jako ohrožené vyhynutím.
- (49) K poskytování bezpečných, udržitelných, výživných a cenově dostupných potravin jsou zapotřebí udržitelné, odolné a biologicky rozmanité zemědělské ekosystémy. Zemědělské ekosystémy s bohatou biologickou rozmanitostí rovněž zvyšují odolnost zemědělství vůči změně klimatu a environmentálním rizikům a zároveň zajišťují bezpečnost potravin a potravinové zabezpečení a vytvářejí nová pracovní místa ve venkovských oblastech, zejména pracovní místa spojená s ekologickým zemědělstvím a venkovským cestovním ruchem a rekreací. Unie proto musí zlepšit biologickou rozmanitost své zemědělské půdy prostřednictvím řady stávajících postupů, které jsou prospěšné pro posílení biologické rozmanitosti nebo jsou s ní slučitelné, včetně extenzivního zemědělství. Extenzivní zemědělství má zásadní význam pro zachování mnoha druhů a stanovišť v oblastech s bohatou biologickou rozmanitostí. Existuje mnoho postupů extenzivního zemědělství, které mají četné a významné přínosy pro ochranu biologické rozmanitosti, ekosystémových služeb a krajinných prvků, například přesné zemědělství, ekologické zemědělství, agroekologie, agrolesnictví a pěstování trvalých travních porostů s nízkou intenzitou.

⁷⁰ Vysna, V., Maes, J., Petersen, J. E., La Notte, A., Vallecillo, S., Aizpurua, N., Ivits, E., Teller, A., Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA) (Účetnictví ekosystémů a jejich služeb v Evropské unii). Závěrečná zpráva z fáze II projektu INCA, jejímž cílem je vyvinout pilotní projekt integrovaného systému ekosystémových účtů pro EU. Statistická zpráva. Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021.

⁷¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Iniciativa EU týkající se opylovačů“ (COM(2018) 395 final).

⁷² Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Pokrok při provádění iniciativy EU týkající se opylovačů (COM/2021/261 final).

⁷³ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života (2020/2273(INI)), dostupné na adrese https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0277_EN.pdf.

⁷⁴ Závěry Rady ze dne 17. prosince 2020 o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 15/2020 nazvané „Ochrana volně žijících opylovačů v EU: Iniciativy Komise dosud nepřinesly výsledky“ (14168/20).

⁷⁵ Zvláštní zpráva č. 15/2020, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_15/SR_Pollinators_CS.pdf

⁷⁶ [Evropský červený seznam – životní prostředí – Evropská komise \(europa.eu\).](https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_15/SR_Pollinators_CS.pdf)

- (50) Je třeba zavést opatření na obnovu s cílem posílit biologickou rozmanitost zemědělských ekosystémů v celé Unii, a to i v oblastech, které nejsou pokryty typy stanovišť, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS. Vzhledem k tomu, že neexistuje společná metoda pro posuzování stavu zemědělských ekosystémů, která by umožnila stanovení specifických cílů pro obnovu zemědělských ekosystémů, je vhodné stanovit obecnou povinnost zlepšovat biologickou rozmanitost zemědělských ekosystémů a měřit plnění této povinnosti na základě stávajících ukazatelů.
- (51) Populace polních ptáků představují dobře známý a obecně uznávaný klíčový ukazatel zdraví zemědělských ekosystémů, a proto je vhodné stanovit cíle pro jejich obnovu. Povinnost dosáhnout těchto cílů by se vztahovala na členské státy, nikoli na jednotlivé zemědělce. Členské státy by jich měly dosáhnout zavedením účinných opatření na obnovu na zemědělské půdě, přičemž by měly při jejich navrhování a provádění v praxi spolupracovat se zemědělci a dalšími zúčastněnými stranami a podporovat je.
- (52) Krajinné prvky s vysokou rozmanitostí na zemědělské půdě, včetně ochranných pásů, půdy ležící ladem (se střídáním plodin nebo bez něj), živých plotů, stromů rostoucích jednotlivě i ve skupinách, stromořadí, mezí, políček, struh, potoků, malých mokřadů, teras, mohyl, kamenných zídek, rybníků a kulturních prvků, poskytují prostor pro volně žijící rostliny a živočichy včetně opylovačů, zabraňují erozi a vyčerpávání půdy, filtrují vzduch a vodu, podporují zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a zemědělskou produktivitu plodin závislých na opylování. Produktivní stromy, které jsou součástí agrolesnických systémů na orné půdě, a produktivní prvky v neproduktivních živých plotech lze rovněž považovat za krajinné prvky s vysokou biologickou rozmanitostí, pokud nejsou ošetřovány hnojivy nebo pesticidy a pokud sklizeň probíhá pouze v době, kdy neohrozí vysokou úroveň biologické rozmanitosti. Proto by měl být stanoven požadavek na zajištění rostoucího trendu u podílu zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí. Takový požadavek by Unii umožnil splnit jeden z dalších klíčových závazků strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, konkrétně pokrýt alespoň 10 % zemědělské plochy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí. Rostoucího trendu by mělo být dosaženo i u dalších stávajících ukazatelů, jako je index populace motýlů žijících v travních porostech a zásoba organického uhlíku v minerální složce orné půdy.
- (53) Cílem společné zemědělské politiky (SZP) je podporovat a posilovat ochranu životního prostředí, včetně biologické rozmanitosti. Jedním z jejích specifických cílů je přispívat k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a k obratu tohoto trendu, posilovat ekosystémové služby a zachovat stanoviště a krajiny. Nový standard podmíněnosti SZP č. 8 týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES 8)⁷⁷ vyžaduje, aby příjemci plateb na plochu měli alespoň 4 % orné půdy na úrovni zemědělských podniků vyčleněna na neproduktivní plochy a prvky, včetně půdy ležící ladem, a aby zachovali stávající krajinné prvky. Tento 4% podíl pro soulad s uvedeným standardem DZES lze snížit na 3 %, jestliže jsou splněny určité podmínky⁷⁸. Uvedená povinnost přispěje k tomu, aby členské státy dosáhly

⁷⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1).

⁷⁸ Pokud se zemědělec zaváže věnovat alespoň 7 % své orné půdy na neproduktivní plochy nebo prvky, včetně půdy ležící ladem, v rámci posíleného ekoschématu, nebo pokud existuje minimální podíl

pozitivního trendu v oblasti krajinných prvků s vysokou rozmanitostí na zemědělské půdě. Kromě toho mají členské státy v rámci SZP možnost zavést ekoschémat pro zemědělské postupy prováděné zemědělci na zemědělských plochách, které mohou zahrnovat zachování a vytváření krajinných prvků nebo neprodučních ploch. Podobně mohou členské státy do svých strategických plánů SZP zahrnout agroenvironmentálně-klimatické závazky, včetně posílené správy krajinných prvků nad rámec podmíněnosti DZES 8 a/nebo ekoschémat. Rovněž projekty LIFE v oblasti přírody a biologické rozmanitosti pomohou nasměrovat biologickou rozmanitost na evropské zemědělské půdě do roku 2030 na cestu k obnově, a to podporou provádění směrnice 92/43/EHS a směrnice 2009/147/ES, jakož i strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.

- (54) Obnova a zavodňování⁷⁹ zemědělsky využívané organické půdy⁸⁰ (tj. půdy využívané jako travní porosty a orná půda), která tvoří odvodněná rašeliniště, pomáhá dosáhnout významných přínosů v oblasti biologické rozmanitosti, významného snížení emisí skleníkových plynů a dalších přínosů pro životní prostředí a zároveň vytváří rozmanitou zemědělskou krajinu. Členské státy si mohou vybrat z široké řady opatření na obnovu zemědělsky využívaných odvodněných rašelinišť, od přeměny orné půdy na trvalé travní porosty a extenzifikační opatření doprovázená omezeným odvodňováním až po plné zavodnění s možností obhospodařování mokřadních stanovišť nebo vysazení vegetace vytvářející rašelinu. Nejvýznamnější přínosy pro klima vznikají obnovou a zavodňováním orné půdy a dále pak obnovou intenzivních travních porostů. Aby se umožnilo pružné provádění cíle obnovy pro zemědělsky využívaná odvodněná rašeliniště, mohou členské státy jako příspěvek k dosažení cílů pro zemědělsky využívaná odvodněná rašeliniště započítat rovněž opatření na obnovu a zavodňování odvodněných rašelinišť v oblastech těžby rašeliny a do určité míry též obnovu a zavodňování odvodněných rašelinišť u jiných způsobů využití půdy (například lesů).
- (55) Aby bylo možné plně využít přínosů pro biologickou rozmanitost, měla by obnova a zavodňování oblastí odvodněných rašelinišť přesahovat oblasti mokřadních typů stanovišť uvedených v příloze I směrnice 92/43/EHS, které mají být obnoveny a znovu vytvořeny. Údaje o rozsahu organických půd a o jejich emisích a pohlcování skleníkových plynů jsou monitorovány a zpřístupňovány prostřednictvím zpráv o odvětví LULUCF v národních inventurách skleníkových plynů, které členské státy předkládají v rámci UNFCCC. Obnovená a zavodněná rašeliniště mohou být i nadále produktivně využívána alternativními způsoby. Například paludikultura, tj. obhospodařování mokřadních stanovišť, může zahrnovat pěstování různých druhů rákosu, některých forem dřeva, pěstování borůvek a brusinek, pěstování rašeliníku a pastvu vodních buvolů. Tyto postupy by měly být založeny na zásadách udržitelného hospodaření a měly by být zaměřeny na posílení biologické rozmanitosti, aby mohly mít vysokou hodnotu jak z finančního, tak z ekologického hlediska. Paludikultura může být rovněž přínosná pro některé druhy, které jsou v Unii ohroženy, a může

alespoň 7 % orné půdy na úrovni zemědělského podniku, který zahrnuje také meziplošiny nebo plošiny vázící dusík pěstované bez použití přípravků na ochranu rostlin.

⁷⁹ Zavodňování je proces přeměny odvodněné půdy na vlhkou půdu. Kapitola 1 IPCC 2014, 2013 a dodatek k pokynům IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006: mokřady, Hiraishi, T., Krug, T., Tanabe, K., Srivastava, N., Baasansuren, J., Fukuda, M. a Troxler, T.G. (eds).

⁸⁰ Pojem „organická půda“ je definován v pokynech IPCC z roku 2006, Pokyny pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006 připravené programem národních inventur skleníkových plynů, Eggleston H.S., Buendia L., Miwa K., Ngara T. a Tanabe K. (eds).

rovněž usnadnit propojení mokřadních oblastí a populací souvisejících druhů v Unii. Financování opatření na obnovu a zavodnění odvodněných rašelinišť a na kompenzaci možných ztrát příjmů může pocházet z nejrozličnějších zdrojů, včetně výdajů v rámci rozpočtu Unie a unijních programů financování.

- (56) Nová strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030⁸¹ poukázala na potřebu obnovit biologickou rozmanitost lesů. Lesy a jiné zalesněné plochy pokrývají více než 43,5 % rozlohy EU. Lesní ekosystémy s bohatou biologickou rozmanitostí jsou zranitelné vůči změně klimatu, ale jsou rovněž přirozeným spojencem při přizpůsobování se změně klimatu a rizikům souvisejícím s klimatem a boji proti nim, mimo jiné díky svým funkcím souvisejícím se zásobami a propady uhlíku, a poskytují mnoho dalších životně důležitých ekosystémových služeb a přínosů, jako je poskytování stavebního a jiného dřeva, potravin a dalších nedřevních produktů, regulace klimatu, stabilizace půdy, regulace eroze a čištění ovzduší a vody.
- (57) Je třeba zavést opatření na obnovu s cílem posílit biologickou rozmanitost lesních ekosystémů v celé Unii, včetně oblastí, které nejsou pokryty typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS. Vzhledem k tomu, že neexistuje společná metoda pro posuzování stavu lesních ekosystémů, která by umožnila stanovit konkrétní cíle pro obnovu lesních ekosystémů, je vhodné stanovit obecnou povinnost zlepšovat biologickou rozmanitost v lesních ekosystémech a měřit plnění této povinnosti na základě stávajících ukazatelů, jako je množství stojícího a ležícího mrtvého dřeva, podíl lesů s nerovnoměrnou strukturou z hlediska stárí, propojení lesů, indikátor běžných druhů lesních ptáků⁸² a zásoby organického uhlíku.
- (58) Cíle pro obnovu a povinnosti týkající se stanovišť a druhů chráněných podle směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES, opylovačů a sladkovodních, městských, zemědělských a lesních ekosystémů by se měly vzájemně doplňovat a působit v součinnosti, aby se dosáhlo zastřešujícího cíle obnovy ekosystémů v pevninských i mořských oblastech Unie. Opatření na obnovu, která jsou nezbytná k dosažení jednoho specifického cíle, v mnoha případech přispějí též ke splnění dalších cílů nebo povinností. Členské státy by proto měly opatření na obnovu plánovat strategicky, aby maximalizovaly jejich účinnost při přispívání k obnově přírody v celé Unii. Opatření na obnovu by měla být rovněž plánována tak, aby řešila zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a prevenci a kontrolu dopadu přírodních katastrof. Měla by usilovat o optimalizaci ekologických, hospodářských i sociálních funkcí ekosystémů, včetně jejich produkčního potenciálu, s přihlédnutím k jejich přínosu k udržitelnému rozvoji příslušných regionů a komunit. Je důležité, aby členské státy vypracovaly podrobné národní plány na obnovu přírody založené na nejlepších dostupných vědeckých důkazech a aby byla veřejnosti včas a účinně poskytnuta příležitost se na přípravě těchto plánů podílet. Členské státy by měly zohlednit zvláštní podmínky a potřeby na svém území, aby mohly plány reagovat na příslušné tlaky, hrozby a příčiny úbytku biologické rozmanitosti, a měly by spolupracovat s cílem zajistit přeshraniční obnovu a propojení.
- (59) Aby byla zajištěna synergie mezi různými opatřeními, která byla a mají být zavedena za účelem ochrany, zachování a obnovy přírody v Unii, měly by členské státy při přípravě svých národních plánů na obnovu přírody zohlednit: ochranná opatření

⁸¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021) 572 final).

⁸² Indikátor běžných druhů ptáků (souhrnné ukazatele EU) – Datové sady produktů – Eurostat (europa.eu).

stanovená pro lokality Natura 2000 a akční programy zahrnující opatření na různém stupni priorit vypracované v souladu se směrnicemi 92/43/EHS a 2009/147/ES; opatření pro dosažení dobrého ekologického a chemického stavu vodních útvarů zahrnutá do plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí 2000/60/ES; strategie pro mořské prostředí k dosažení dobrého stavu prostředí ve všech mořských oblastech Unie vypracované v souladu se směrnicí 2008/56/ES; národní programy omezování znečištění ovzduší vypracované podle směrnice (EU) 2016/2284; národní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti vypracované v souladu s článkem 6 Úmluvy o biologické rozmanitosti, jakož i opatření pro zachování zdrojů přijatá v souladu s nařízením 1380/2013 a technická opatření přijatá v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241⁸³.

- (60) Aby byla zajištěna soudržnost mezi cíli tohoto nařízení a směrnice (EU) 2018/2001⁸⁴, nařízení (EU) 2018/1999⁸⁵ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů⁸⁶, zejména při přípravě národních plánů na obnovu přírody, měly by členské státy zohlednit potenciál projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů přispívat ke splnění cílů pro obnovu přírody.
- (61) Vzhledem k tomu, jak důležité je důsledně řešit dvojí výzvu související s úbytkem biologické rozmanitosti a se změnou klimatu, měla by obnova biologické rozmanitosti zohledňovat využívání energie z obnovitelných zdrojů a naopak. Sdělení REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii⁸⁷ stanoví, že by členské státy měly urychleně zmapovat, posoudit a zajistit dostupné suchozemské a mořské oblasti vhodné pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, odpovídající jejich vnitrostátním plánům v oblasti energetiky a klimatu, podíl na plnění revidovaných cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030 a další faktory, jako je dostupnost zdrojů, síťová infrastruktura a cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti. Komisí předložený návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov

⁸³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241 ze dne 20. června 2019 o zachování rybolovných zdrojů a ochraně mořských ekosystémů pomocí technických opatření, o změně nařízení Rady (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 a (EU) 2019/1022 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 894/97, (ES) č. 850/98, (ES) č. 2549/2000, (ES) č. 254/2002, (ES) č. 812/2004 a (ES) č. 2187/2005 (Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 105).

⁸⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁸⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁸⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998 o jakosti benzinu a motorové nafty a o změně směrnice Rady 93/12/EHS (Úř. věst. L 350, 28.12.1998, s. 58).

⁸⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ (COM(2022) 108 final).

a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti⁸⁸, a doporučení Komise o urychlení postupů udělování povolení pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a usnadnění smluv o nákupu elektřiny⁸⁹, přijaté dne 18. května 2022, rovněž stanoví určení vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Jedná se o konkrétní místa, ať už na pevnině nebo na moři, která jsou obzvláště vhodná pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, s výjimkou spalovacích zařízení na biomasu, u nichž se neočekává, že by zavedení určitého druhu energie z obnovitelných zdrojů mělo vzhledem ke zvláštnostem vybraného území významný dopad na životní prostředí. Členské státy by měly upřednostnit umělé a zastavěné plochy, jako jsou střechy, plochy dopravní infrastruktury, parkoviště, skládky, průmyslové areály, doly, umělé vnitrozemské vodní útvary, jezera nebo nádrže, a případně městské čistírny odpadních vod a dále znehodnocenou půdu, kterou nelze využívat pro zemědělství. Při určování vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie by se členské státy měly v co největší možné míře vyhnout chráněným územím a zohlednit své plány na obnovu přírody. Členské státy by měly koordinovat vypracování národních plánů na obnovu přírody s určením vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Během přípravy plánů na obnovu přírody by členské státy měly zajistit synergie s již určenými vhodnými oblastmi pro obnovitelné zdroje energie a zajistit, aby fungování těchto vhodných oblastí, včetně povolovacích postupů platných v těchto vhodných oblastech stanovených ve směrnici (EU) 2018/2001, zůstalo beze změny.

- (62) Aby byla zajištěna synergie s opatřeními na obnovu, která již byla v členských státech naplánována nebo zavedena, měly by národní plány na obnovu přírody tato opatření uznávat a zohledňovat. Vzhledem k naléhavosti vyplývající ze zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) z roku 2022, pokud jde o přijetí opatření na obnovu poškozených ekosystémů, by členské státy měly tato opatření provádět souběžně s přípravou plánů na obnovu přírody.
- (63) Národní plány na obnovu přírody by měly rovněž zohledňovat výsledky výzkumných projektů relevantních pro posouzení stavu ekosystémů, určení a zavedení opatření na obnovu a pro účely monitorování.
- (64) Je vhodné zohlednit zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů Unie uvedených v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví zvláštní opatření na podporu těchto regionů. Jak předpokládá strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, ochraně a obnově ekosystémů nejvzdálenějších regionů by měla být věnována zvláštní pozornost vzhledem k jejich mimořádně bohaté hodnotě biologické rozmanitosti.
- (65) Evropská agentura pro životní prostředí (dále jen „EEA“) by měla podporovat členské státy při přípravě národních plánů na obnovu přírody, jakož i při sledování pokroku při plnění cílů a povinností v oblasti obnovy přírody. Komise by měla posoudit, zda jsou národní plány na obnovu přírody přiměřené k dosažení těchto cílů a povinností.

⁸⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (COM(2022) 222 final).

⁸⁹ Doporučení Komise o urychlení postupů udělování povolení pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a usnadnění smluv o nákupu elektřiny (C(2022) 3219 final).

- (66) Zpráva Komise o stavu přírody z roku 2020 ukázala, že podstatná část informací oznámených členskými státy v souladu s článkem 17 směrnice Rady 92/43/EHS⁹⁰ a článkem 12 směrnice 2009/147/ES, zejména informací o stavu z hlediska ochrany a trendech u přírodních stanovišť a druhů, které chrání, pochází z částečných průzkumů nebo je založena pouze na odborném úsudku. Uvedená zpráva rovněž ukázala, že stav několika typů stanovišť a druhů chráněných podle směrnice 92/43/EHS je stále neznámý. Vyplnění těchto nedostatků ve znalostech a investice do monitorování a dohledu jsou nezbytné jako základ silných a vědecky podložených národních plánů na obnovu přírody. V zájmu zvýšení včasnosti, účinnosti a soudržnosti různých metod monitorování by monitorování a dohled měly co nejlépe využívat výsledky výzkumných a inovačních projektů financovaných Uníí a nové technologie, jako je monitorování na místě a dálkový průzkum Země s využitím družicových údajů a služby poskytované v rámci Kosmického programu Unie (EGNOS / Galileo a Copernicus). Plnění cílů pro obnovu podpoří mise EU „Obnova našich oceánů a vod“, „Přizpůsobení se změně klimatu“ a „Dohoda o půdě pro Evropu“⁹¹.
- (67) Za účelem monitorování pokroku při provádění národních plánů na obnovu přírody, zavedených opatření na obnovu, oblastí, na něž se opatření na obnovu vztahují, a údajů o seznamu překážek narušujících kontinuitu toku řek by měl být zaveden systém vyžadující, aby členské státy vytvořily, pravidelně aktualizovaly a zpřístupnily příslušné údaje o výsledcích tohoto monitorování. Elektronické podávání zpráv Komisi by mělo využívat systém Reportnet agentury EEA a mělo by se usilovat o to, aby administrativní zátěž všech subjektů byla co nejmenší. Aby byla zajištěna vhodná infrastruktura pro přístup veřejnosti, podávání zpráv a sdílení údajů mezi orgány veřejné správy, měly by členské státy v příslušných případech založit specifikace údajů na specifikacích uvedených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES⁹², směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES⁹³ a směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024⁹⁴.
- (68) Aby bylo zajištěno účinné provádění tohoto nařízení, měla by Komise na požádání podporovat členské státy prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu⁹⁵, který poskytuje individuálně uzpůsobenou technickou podporu pro navrhování a provádění reforem. Technická podpora zahrnuje například posílení správní kapacity, harmonizaci legislativních rámců a sdílení příslušných osvědčených postupů.
- (69) Komise by měla podávat zprávy o pokroku dosaženém členskými státy při plnění cílů pro obnovu přírody a povinností stanovených v tomto nařízení na základě celounijních zpráv o pokroku vypracovaných agenturou EEA, jakož i dalších analýz a zpráv

⁹⁰ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁹¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropských misích (COM(2021) 609 final).

⁹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

⁹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

⁹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1).

poskytnutých členskými státy v příslušných oblastech politiky týkajících se ochrany přírody, moří a vody.

- (70) Aby se zajistilo dosažení cílů a povinností stanovených v tomto nařízení, je nanejvýš důležité, aby byly provedeny odpovídající soukromé a veřejné investice do obnovy přírody a členské státy by měly do svých vnitrostátních rozpočtů začlenit výdaje na cíle v oblasti biologické rozmanitosti, a to i ve vztahu k nákladům příležitosti a přechodu vyplývajícím z provádění národních plánů na obnovu přírody, a měly by zohlednit, jak jsou využívány finanční prostředky Unie. Pokud jde o financování Uníí, výdaje z rozpočtu Unie a programů financování Unie, jako jsou Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)⁹⁶, Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF)⁹⁷, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)⁹⁸, Evropský zemědělský záruční fond (EZZF), Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Fond soudržnosti⁹⁹ a Fond pro spravedlivou transformaci¹⁰⁰, jakož i rámcový program Unie pro výzkum a inovace Horizont Evropa¹⁰¹, přispívají k cílům v oblasti biologické rozmanitosti a mají ambici vyčlenit na cíle v oblasti biologické rozmanitosti 7,5 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027¹⁰² v roce 2024 a 10 % v letech 2026 a 2027. Dalším zdrojem financování na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů je Nástroj pro oživení a odolnost¹⁰³. Pokud jde o program LIFE, měla by být zvláštní pozornost věnována vhodnému využívání strategických projektů na ochranu přírody jako zvláštního nástroje, který by mohl podpořit provádění tohoto nařízení prostřednictvím účinného a účelného začleňování dostupných finančních zdrojů.
- (71) K dispozici je řada unijních, vnitrostátních i soukromých iniciativ ke stimulaci soukromého financování, například Program InvestEU¹⁰⁴, který nabízí příležitosti k mobilizaci veřejných i soukromých finančních prostředků, mimo jiné na podporu

⁹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53).

⁹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1).

⁹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1).

⁹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60).

¹⁰⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci (Úř. věst. L 231 30.6.2021, s. 1).

¹⁰¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

¹⁰² Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

¹⁰³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

¹⁰⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

zlepšování stavu přírody a biologické rozmanitosti prostřednictvím projektů zelené a modré infrastruktury, a uhlíkové zemědělství jako ekologický obchodní model¹⁰⁵.

- (72) Členské státy by měly při přípravě a provádění svých národních plánů na obnovu přírody podporovat spravedlivý a celospolečenský přístup, a to začleněním procesů pro účast veřejnosti a zohledněním potřeb místních komunit a zúčastněných stran.
- (73) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115¹⁰⁶ mají strategické plány SZP přispívat k dosažení dlouhodobých vnitrostátních cílů stanovených v legislativních aktech uvedených v příloze XIII nebo z nich vycházejících a být s těmito cíli v souladu. Toto nařízení o obnově přírody by mělo být zohledněno, až bude Komise v souladu s článkem 159 nařízení (EU) 2021/2115 do 31. prosince 2025 provádět přezkum seznamu stanoveného v příloze XIII uvedeného nařízení.
- (74) V souladu se závazkem obsaženým v 8. akčním programu pro životní prostředí na období do roku 2030¹⁰⁷ by členské státy měly na vnitrostátní úrovni postupně rušit dotace, které škodí životnímu prostředí, a co nejlépe využívat tržní nástroje a nástroje pro ekologické sestavování rozpočtu, včetně nástrojů nezbytných k zajištění sociálně spravedlivé transformace, a podporovat podniky a další zúčastněné strany při vytváření standardizovaných účetních postupů pro přírodní kapitál.
- (75) K zajištění nezbytných úprav tohoto nařízení by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změny příloh I až VII za účelem přizpůsobení skupiny přírodních stanovišť, aktualizace informací o indikátoru běžných druhů polních ptáků, jakož i přizpůsobení seznamu ukazatelů biologické rozmanitosti pro zemědělské ekosystémy, seznamu ukazatelů biologické rozmanitosti pro lesní ekosystémy a seznamu mořských druhů nejnovějším vědeckým poznatkům a příkladům opatření na obnovu. Je obzvláště důležité, aby Komise během přípravných prací vedla náležitě konzultace, též na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v Interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Evropský parlament a Rada zejména v zájmu zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci budou mít systematicky přístup na setkání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (76) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k upřesnění metody monitorování opylovačů, stanovení metod monitorování ukazatelů pro zemědělské ekosystémy uvedených v příloze IV tohoto nařízení a ukazatelů pro lesní ekosystémy uvedených v příloze VI tohoto nařízení, vypracování rámce pro stanovení uspokojivých úrovní opylovačů, ukazatelů pro zemědělské ekosystémy uvedených v příloze IV tohoto nařízení a ukazatelů pro lesní ekosystémy uvedených v příloze VI tohoto nařízení, stanovení jednotného formátu národních plánů na obnovu přírody, stanovení formátu, struktury a podrobných opatření pro poskytování údajů a informací Komisi elektronickou formou.

¹⁰⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě „Udržitelné uhlíkové cykly“ (COM(2021) 800 final).

¹⁰⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013.

¹⁰⁷ [Odkaz bude doplněn po zveřejnění 8. akčního programu pro životní prostředí].

Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁰⁸.

- (77) Komise by měla provést hodnocení tohoto nařízení. Podle bodu 22 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů by toto hodnocení mělo být založeno na kritériích účinnosti, účelnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty EU a mělo by sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných dalších opatření. Kromě toho by Komise měla posoudit potřebu stanovení dalších cílů pro obnovu na základě společných metod pro posuzování stavu ekosystémů, na něž se nevztahují články 4 a 5, a to s přihlédnutím k nejnovějším vědeckým poznatkům.
- (78) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví pravidla, která mají přispět k:
 - a) soustavné, dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanité a odolné přírody v pevninských i mořských oblastech Unie obnovou ekosystémů;
 - b) dosažení zastřešujících cílů Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně;
 - c) plnění mezinárodních závazků Unie.
2. Toto nařízení stanoví rámec, na jehož základě členské státy neprodleně zavedou účinná opatření na obnovu podle jednotlivých oblastí, která budou do roku 2030 společně pokrývat alespoň 20 % pevninských a mořských oblastí Unie a do roku 2050 všechny ekosystémy, které potřebují obnovu.

¹⁰⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Článek 2 **Zeměpisná působnost**

Toto nařízení se vztahuje na ekosystémy uvedené v člancích 4 až 10:

- a) na území členských států;
- b) ve vodách, na mořském dně a v podzemí na straně směřující k moři od základní linie, od níž se měří šíře teritoriálních vod, až po nejvzdálenější hranici oblasti, ve které členský stát vykonává svrchovaná práva v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982.

Článek 3 **Definice**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „ekosystémem“ dynamický celek společenství rostlin, živočichů a mikroorganismů a jejich neživého prostředí, tvořící dohromady funkční jednotku, který zahrnuje typy stanovišť, stanoviště druhů a populace druhů;
- 2) „stanovištěm druhu“ prostředí definované specifickými abiotickými a biotickými faktory, ve kterém druh žije v kterékoli fázi svého biologického cyklu;
- 3) „obnovou“ proces aktivní nebo pasivní podpory obnovy ekosystému směrem k dobrému stavu nebo do dobrého stavu, obnovy typu stanoviště na nejvyšší dosažitelnou úroveň stavu a k dosažení příznivého referenčního areálu, obnovy stanoviště druhu do dostatečné kvality a kvantity nebo obnovy populací druhů na uspokojivou úroveň, a to jako prostředek k zachování nebo zvýšení biologické rozmanitosti a odolnosti ekosystémů;
- 4) „dobrým stavem“ stav, v němž klíčové vlastnosti ekosystému, zejména jeho fyzikální, chemický, strukturální a funkční stav a vlastnosti jeho pevninského a mořského prostředí odrážejí vysokou úroveň ekologické celistvosti, stability a odolnosti nezbytné k zajištění dlouhodobého zachování daného ekosystému;
- 5) „příznivým referenčním areálem“ celková rozloha typu stanoviště v dané biogeografické oblasti nebo mořské oblasti na vnitrostátní úrovni, která je považována za minimální rozlohu nezbytnou k zajištění dlouhodobé životaschopnosti daného typu stanoviště a jeho druhů, a všech jeho významných ekologických variant v jeho přirozeném areálu rozšíření, kterou tvoří rozloha daného typu stanoviště, a pokud tato rozloha není dostatečná, rozloha území nezbytného pro znovuvytvoření daného typu stanoviště;
- 6) „dostatečnou kvalitou stanoviště“ kvalita stanoviště druhu, která umožňuje splnění ekologických požadavků druhu v kterékoli fázi jeho biologického cyklu, aby se dlouhodobě udržoval jako životaschopná složka svého stanoviště v přirozeném areálu rozšíření;
- 7) „dostatečnou kvantitou stanoviště“ kvantita stanoviště druhu, která umožňuje splnění ekologických požadavků druhu v kterékoli fázi jeho biologického cyklu, aby se dlouhodobě udržoval jako životaschopná složka svého stanoviště v přirozeném areálu rozšíření;

- 8) „opylovačem“ volně žijící živočich, který přepravuje pyl z prašníku jedné rostliny na bliznu jiné rostliny, což umožňuje oplodnění a tvorbu semen;
- 9) „poklesem populací opylovačů“ snížení četnosti nebo rozmanitosti opylovačů nebo snížení obojího;
- 10) „místní správní jednotkou“ neboli „LAU“ správní jednotka členského státu na nižší úrovni, než je správní jednotka provincie, regionu nebo státu, stanovená v souladu s článkem 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003¹⁰⁹;
- 11) „městy“ LAU, kde alespoň 50 % obyvatelstva žije v jednom nebo více městských centrech, měreno podle stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 12) „menšími městy a předměstími“ LAU, kde v městském centru žije méně než 50 % obyvatelstva, ale alespoň 50 % obyvatel žije v městském klastru, měreno na základě stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 13) „sídelní zelení“ všechny zelené zastavěné oblasti; listnaté lesy; jehličnaté lesy; smíšené lesy; přírodní travní porosty; rašeliniště a vřesoviště; přechodové lesy a křoviny a řídké porostlé plochy, které se nacházejí ve městech a v menších městech a na předměstích, vypočteno na základě údajů poskytnutých službou monitorování území programu Copernicus, jak je stanoveno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696¹¹⁰;
- 14) „korunovým zápojem sídelní zeleně“ celková rozloha stromového porostu ve městech a menších městech a předměstích vypočtená na základě údajů o hustotě stromového porostu poskytnutých službou monitorování území programu Copernicus, jak je stanoveno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696.
- 15) „vhodnou oblastí pro obnovitelné zdroje energie“ vhodná oblast pro obnovitelné zdroje energie ve smyslu čl. 2 bodu 9a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/2001/EU¹¹¹.

¹⁰⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

¹¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí Kosmický program Unie a zřizuje Agentura Evropské unie pro Kosmický program a zrušují nařízení (EU) č. 912/2010, (EU) č. 1285/2013 a (EU) č. 377/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 69).

¹¹¹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (COM(2022) 222 final).

KAPITOLA II

CÍLE PRO OBNOVU A SOUVISEJÍCÍ POVINNOSTI

Článek 4

Obnova suchozemských, pobřežních a sladkovodních ekosystémů

1. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná ke zlepšení do dobrého stavu u oblastí typů stanovišť uvedených v příloze I, které v dobrém stavu nejsou. Tato opatření se zavedou do roku 2030 na nejméně 30 % rozlohy každé skupiny typů stanovišť uvedených v příloze I, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 12, do roku 2040 nejméně na 60 % této rozlohy a do roku 2050 nejméně na 90 % této rozlohy.
2. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro znovuvytvoření typů stanovišť uvedených v příloze I v oblastech, kde se tyto typy stanovišť nevyskytují. Tato opatření se zavedou na územích představujících do roku 2030 alespoň 30 % dodatečné celkové rozlohy potřebné k dosažení celkového příznivého referenčního areálu u každé skupiny typů stanovišť uvedených v příloze I podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 12, do roku 2040 alespoň 60 % této rozlohy a do roku 2050 100 % této rozlohy.
3. Členské státy zavedou opatření na obnovu pro suchozemská, pobřežní a sladkovodní stanoviště druhů uvedených v přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a pro suchozemská, pobřežní a sladkovodní stanoviště volně žijících ptáků, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES, která jsou nezbytná ke zlepšení kvality a kvantity těchto stanovišť, včetně jejich znovuvytvoření, a ke zvýšení propojenosti, dokud nebude dosaženo dostatečné kvality a kvantity těchto stanovišť.
4. Určení nejvhodnějších oblastí pro opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 3 tohoto článku se zakládá na nejlepších dostupných poznatcích a nejnovějších vědeckých důkazech o stavu typů stanovišť uvedených v příloze I, měreno podle struktury a funkcí, které jsou nezbytné pro jejich dlouhodobé zachování, včetně jejich typických druhů, jak je uvedeno v čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS, a o kvalitě a kvantitě stanovišť druhů uvedených v odstavci 3 tohoto článku. Oblasti, v nichž jsou typy stanovišť uvedené v příloze I v neznámém stavu, se považují za oblasti, které nejsou v dobrém stavu.
5. Opatření na obnovu uvedená v odstavcích 1 a 2 zohlední potřebu lepšího propojení mezi typy stanovišť uvedenými v příloze I a ekologické požadavky druhů uvedených v odstavci 3, které se na těchto typech stanovišť vyskytují.
6. Členské státy zajistí, aby oblasti, na něž se vztahují opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 3, vykazovaly soustavné zlepšování stavu typů stanovišť uvedených v příloze I, dokud nebude dosaženo dobrého stavu, a soustavné zlepšování kvality stanovišť druhů uvedených v odstavci 3, dokud u těchto stanovišť nebude dosaženo dostatečné kvality. Členské státy zajistí, aby se stav oblastí, v nichž bylo dosaženo dobrého stavu a v nichž bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, nezhoršoval.
7. Členské státy zajistí, aby se stav oblastí, v nichž se vyskytují typy stanovišť uvedené v příloze I, nezhoršoval.

8. Mimo lokality sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 6 a 7 odůvodněné, pokud je způsobeno:
- a) vyšší mocí;
 - b) nevyhnutelnými změnami stanoviště, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
 - c) v důsledku projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, což se posoudí případ od případu.
9. U lokalit sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 6 a 7 odůvodněné, pokud je způsobeno:
- a) vyšší mocí;
 - b) nevyhnutelnými změnami stanoviště, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
 - c) v důsledku plánu nebo projektu schváleného v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS.
10. Členské státy zajistí:
- a) zvětšování rozlohy stanovišť v dobrém stavu u typů stanovišť uvedených v příloze I, dokud nebude alespoň 90 % v dobrém stavu a dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu pro každý typ stanoviště v každé biogeografické oblasti na území daného státu;
 - b) rostoucí trend směrem k dostatečné kvalitě a kvantitě suchozemských, pobřežních a sladkovodních stanovišť druhů uvedených v přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a druhů, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES.

Článek 5

Obnova mořských ekosystémů

1. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná ke zlepšení do dobrého stavu u oblastí typů stanovišť uvedených v příloze II, které v dobrém stavu nejsou. Tato opatření se zavedou do roku 2030 na nejméně 30 % rozlohy každé skupiny typů stanovišť uvedených v příloze II, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 12, do roku 2040 nejméně na 60 % této rozlohy a do roku 2050 nejméně na 90 % této rozlohy.
2. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro znovuvytvoření typů stanovišť uvedených v příloze II v oblastech, kde se tyto typy stanovišť nevyskytují. Tato opatření se zavedou na územích představujících do roku 2030 alespoň 30 % dodatečné celkové rozlohy potřebné k dosažení celkového příznivého referenčního areálu u každé skupiny typů stanovišť podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 12, do roku 2040 alespoň 60 % této rozlohy a do roku 2050 100 % této rozlohy.
3. Členské státy zavedou opatření na obnovu pro mořská stanoviště druhů uvedených v příloze III a přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a pro mořská stanoviště volně žijících ptáků, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES, která jsou nezbytná ke zlepšení kvality a kvantity těchto stanovišť, včetně jejich znovuvytvoření, a ke zvýšení propojenosti, dokud nebude dosaženo dostatečné kvality a kvantity těchto stanovišť.

4. Určení nejvhodnějších oblastí pro opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 3 se zakládá na nejlepších dostupných poznatcích a nejnovějších vědeckých důkazech o stavu typů stanovišť uvedených v příloze II, měřeno podle struktury a funkcí, které jsou nezbytné pro jejich dlouhodobé zachování, včetně jejich typických druhů, jak je uvedeno v čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS, a o kvalitě a kvantitě stanovišť druhů uvedených v odstavci 3. Oblasti, v nichž jsou typy stanovišť uvedené v příloze II v neznámém stavu, se považují za oblasti, které nejsou v dobrém stavu.
5. Opatření na obnovu uvedená v odstavcích 1 a 2 zohlední potřebu lepšího propojení mezi typy stanovišť uvedenými v příloze II a ekologické požadavky druhů uvedených v odstavci 3, které se na těchto typech stanovišť vyskytují.
6. Členské státy zajistí, aby oblasti, na něž se vztahují opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 3, vykazovaly soustavné zlepšování stavu typů stanovišť uvedených v příloze II, dokud nebude dosaženo dobrého stavu, a soustavné zlepšování kvality stanovišť druhů uvedených v odstavci 3, dokud u těchto stanovišť nebude dosaženo dostatečné kvality. Členské státy zajistí, aby se stav oblastí, v nichž bylo dosaženo dobrého stavu a v nichž bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, nezhoršoval.
7. Členské státy zajistí, aby se stav oblastí, v nichž se vyskytují typy stanovišť uvedené v příloze II, nezhoršoval.
8. Mimo lokality sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 6 a 7 odůvodněné, pokud je způsobeno:
 - a) vyšší mocí;
 - b) nevyhnutelnými změnami stanoviště, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
 - c) v důsledku projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, což se posoudí případ od případu.
9. U lokalit sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 6 a 7 odůvodněné, pokud je způsobeno:
 - a) vyšší mocí;
 - b) nevyhnutelnými změnami stanoviště, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
 - c) v důsledku plánu nebo projektu schváleného v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS.
10. Členské státy zajistí:
 - a) zvětšování rozlohy stanovišť v dobrém stavu u typů stanovišť uvedených v příloze II, dokud nebude alespoň 90 % v dobrém stavu a dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu pro každý typ stanoviště v každé biogeografické oblasti na území daného státu;
 - b) pozitivní trend směrem k dostatečné kvalitě a kvantitě mořských stanovišť druhů uvedených v příloze III a přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a druhů, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES.

Článek 6

Obnova městských ekosystémů

1. Členské státy zajistí, aby v porovnání s rokem 2021 nedošlo do roku 2030 k žádné čisté ztrátě sídelní zeleně ani korunového zápoje sídelní zeleně ve všech městech, v menších městech a na předměstích.
2. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni došlo ke zvýšení celkové rozlohy sídelní zeleně ve městech, v menších městech a na předměstích nejméně o 3 % jejich celkové rozlohy v roce 2021 do roku 2040 a nejméně o 5 % této rozlohy do roku 2050. Kromě toho členské státy zajistí:
 - a) korunový zápoj sídelní zeleně ve všech městech, v menších městech a na předměstích do roku 2050 ve výši alespoň 10 % a
 - b) čistý přírůstek sídelní zeleně, která je začleněna do stávajících a nových budov a rozvoje infrastruktury, mimo jiné prostřednictvím renovací a obnovy, ve všech městech, v menších městech a na předměstích.

Článek 7

Obnova přirozeného propojení řek a přírodních funkcí souvisejících záplavových území

1. Členské státy vypracují seznam překážek bránících podélnému a příčnému propojení povrchových vod a určí překážky, které je třeba odstranit, aby se přispělo k dosažení cílů pro obnovu stanovených v článku 4 tohoto nařízení a cíle obnovit v Unii do roku 2030 nejméně 25 000 km volně tekoucích řek, aniž by tím byla dotčena směrnice 2000/60/ES, zejména čl. 4 odst. 3, 5 a 7 uvedené směrnice, a nařízení 1315/2013, zejména článek 15 uvedeného nařízení.
2. Členské státy odstraní překážku podélného a příčného propojení povrchových vod určené podle odstavce 1 tohoto článku v souladu s plánem jejich odstranění uvedeným v čl. 12 odst. 2 písm. f). Při odstraňování překážek se členské státy primárně zabývají zastaralými překážkami, tedy těmi, které již nejsou zapotřebí pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, vnitrozemskou plavbu, zásobování vodou nebo jiné využití.
3. Členské státy doplní odstranění překážek podle odstavce 2 opatřeními nezbytnými ke zlepšení přirozených funkcí souvisejících záplavových území.

Článek 8

Obnova populací opylovačů

1. Členské státy do roku 2030 zvrátí pokles populací opylovačů a poté dosáhnou rostoucího trendu populací opylovačů, které budou po roce 2030 měřeny každé tři roky, dokud nebude dosaženo uspokojivých úrovní stanovených v souladu s čl. 11 odst. 3.
2. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví metodu monitorování populací opylovačů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2.

3. Metoda uvedená v odstavci 2 poskytuje standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a rozmanitosti druhů opylovačů a k posouzení trendů jejich populací.

Článek 9

Obnova zemědělských ekosystémů

1. Kromě oblastí, na něž se vztahují opatření na obnovu podle čl. 4 odst. 1, 2 a 3, zavedou členské státy opatření na obnovu nezbytná pro posílení biologické rozmanitosti zemědělských ekosystémů.
2. Členské státy dosáhnou na vnitrostátní úrovni rostoucího trendu u každého z následujících ukazatelů v zemědělských ekosystémech, jež jsou blíže uvedeny v příloze IV, měřeno v období od data vstupu tohoto nařízení v platnost do 31. prosince 2030 a poté každé tři roky až do dosažení uspokojivých úrovní určených v souladu s čl. 11 odst. 3:
 - a) indikátor motýlů žijících v travních porostech;
 - b) zásoba organického uhlíku v minerální složce orné půdy;
 - c) podíl zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí.
3. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která zajistí, aby indikátor běžných druhů polních ptáků na vnitrostátní úrovni založený na druzích uvedených v příloze V, u něhož se hodnota indikátoru ke dni ... *[Úřad pro publikace vložte datum: první den měsíce následujícího 12 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost]* rovná 100, dosáhl těchto úrovní:
 - a) 110 do roku 2030, 120 do roku 2040 a 130 do roku 2050, pokud jde o členské státy uvedené v příloze V, jejichž populace polních ptáků jsou z historického hlediska více poškozeny;
 - b) 105 do roku 2030, 110 do roku 2040 a 115 do roku 2050, pokud jde o členské státy uvedené v příloze IV, jejichž populace polních ptáků jsou z historického hlediska méně poškozeny.
4. Pro zemědělsky využívané organické půdy, která tvoří odvodněná rašeliniště, zavedou členské státy opatření na obnovu. Tato opatření musí být zavedena nejméně pro:
 - a) 30 % těchto oblastí do roku 2030, přičemž alespoň čtvrtina z nich bude zavodněna;
 - b) 50 % těchto oblastí do roku 2040, přičemž alespoň polovina z nich bude zavodněna;
 - c) 70 % těchto oblastí do roku 2050, přičemž alespoň polovina z nich bude zavodněna.

Členské státy mohou zavést opatření na obnovu, včetně zavodnění, v oblastech těžby rašeliny a započítat tyto oblasti jako oblasti přispívající k dosažení příslušných cílů uvedených v prvním pododstavci písm. a), b) a c).

Kromě toho mohou členské státy zavést opatření na obnovu za účelem zavodnění organické půdy, která tvoří odvodněná rašeliniště využívané k jiným účelům než k zemědělskému využití a těžbě rašeliny, a započítat tyto zavodněné oblasti jako

oblasti přispívající do maximální výše 20 % k dosažení cílů uvedených v prvním pododstavci písm. a), b) a c).

Článek 10

Obnova lesních ekosystémů

1. Kromě oblastí, na něž se vztahují opatření na obnovu podle čl. 4 odst. 1, 2 a 3, zavedou členské státy opatření na obnovu nezbytná pro posílení biologické rozmanitosti lesních ekosystémů.
2. Členské státy dosáhnou na vnitrostátní úrovni rostoucího trendu u každého z následujících ukazatelů v lesních ekosystémech, jež jsou blíže uvedeny v příloze VI, měřeno v období od data vstupu tohoto nařízení v platnost do 31. prosince 2030 a poté každé tři roky až do dosažení uspokojivých úrovní určených v souladu s čl. 11 odst. 3:
 - a) stojící mrtvé dřevo;
 - b) ležící mrtvé dřevo;
 - c) podíl lesů s nerovnoměrnou věkovou strukturou;
 - d) propojení lesů;
 - e) indikátor běžných druhů lesních ptáků;
 - f) zásoba organického uhlíku.

KAPITOLA III

NÁRODNÍ PLÁNY NA OBNOVU PŘÍRODY

Článek 11

Příprava národních plánů na obnovu přírody

1. Členské státy vypracují národní plány na obnovu přírody a provedou přípravné monitorování a výzkum potřebné k určení opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro splnění cílů a povinností stanovených v člácích 4 až 10, s přihlédnutím k nejnovějším vědeckým poznatkům.
2. Členské státy kvantifikují území, které je třeba obnovit, aby bylo dosaženo cílů pro obnovu stanovených v člácích 4 a 5, přičemž zohlední stav typů stanovišť uvedených v čl. 4 odst. 1 a 2 a čl. 5 odst. 1 a 2 a kvalitu a kvantitu stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 3 a čl. 5 odst. 3, které se vyskytují na území daného státu. Kvantifikace je založena mimo jiné na těchto informacích:
 - a) pro každý typ stanoviště:
 - i) celková rozloha stanoviště a mapa jeho současného rozložení;
 - ii) rozloha stanoviště, která není v dobrém stavu;

- iii) příznivý referenční areál s ohledem na ztráty zaznamenané nejméně za posledních 70 let a předpokládané změny environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu;
 - iv) oblasti, které jsou nejvhodnější pro znovuvytvoření typů stanovišť s ohledem na probíhající a předpokládané změny environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu;
 - b) dostatečná kvalita a kvantita stanovišť druhů, které jsou nezbytné pro dosažení jejich příznivého stavu z hlediska ochrany, s přihlédnutím k oblastem, které jsou nejvhodnější pro znovuvytvoření těchto stanovišť, a propojení mezi stanovišti potřebnému k tomu, aby populace druhů prosperovaly, jakož i probíhajícím a plánovaným změnám environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu.
3. Nejpozději do roku 2030 členské státy stanoví uspokojivé úrovně pro každý z ukazatelů uvedených v čl. 8 odst. 1, čl. 9 odst. 2 a čl. 10 odst. 2, a to prostřednictvím otevřeného a účinného procesu a posouzení na základě nejnovějších vědeckých poznatků, a je-li k dispozici, rámce uvedeného v čl. 17 odst. 9.
4. Členské státy určí a zmapují zemědělské a lesní oblasti, které potřebují obnovu, zejména oblasti, které v důsledku intenzifikace nebo jiných faktorů obhospodařování potřebují lepší propojení a vyšší rozmanitost krajiny.
5. Členské státy určí synergie s opatřeními ke zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a předcházení katastrofám a odpovídajícím způsobem stanoví prioritu opatření na obnovu. Členské státy rovněž zohlední:
- a) své integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu uvedené v článku 3 nařízení (EU) 2018/1999;
 - b) své dlouhodobé strategie uvedené v článku 15 nařízení (EU) 2018/1999;
 - c) závazný cíl Unie pro rok 2030 stanovený v článku 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001.
6. Členské státy koordinují vypracování národních plánů na obnovu přírody s určením vhodných oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Během přípravy plánů na obnovu přírody členské státy zajistí synergie s již určenými vhodnými oblastmi pro obnovitelné zdroje energie a zajistí, aby fungování těchto vhodných oblastí, včetně povolovacích postupů platných v těchto vhodných oblastech stanovených ve směrnici (EU) 2018/2001, zůstalo beze změny.
7. Při přípravě svých národních plánů na obnovu přírody členské státy zohlední:
- a) ochranná opatření stanovená pro lokality sítě Natura 2000 v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
 - b) akční programy zahrnující opatření na různém stupni priorit připravené v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
 - c) opatření pro dosažení dobrého ekologického a chemického stavu vodních útvarů zahrnutá do plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí 2000/60/ES;
 - d) strategie pro mořské prostředí k dosažení dobrého stavu prostředí ve všech mořských oblastech Unie vypracované v souladu se směrnicí 2008/56/ES;

- e) národní programy omezování znečištění ovzduší vypracované podle směrnice (EU) 2016/2284;
 - f) národní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti vypracované v souladu s článkem 6 Úmluvy o biologické rozmanitosti;
 - g) opatření pro zachování zdrojů přijatá v rámci společné rybářské politiky.
- 8. Členské státy při přípravě národních plánů na obnovu přírody využijí různé příklady opatření na obnovu uvedené v příloze VII v závislosti na konkrétních vnitrostátních a místních podmínkách a nejnovějších vědeckých poznatcích.
 - 9. Členské státy při přípravě národních plánů na obnovu přírody usilují o optimalizaci ekologických, hospodářských a sociálních funkcí ekosystémů, jakož i jejich přínosu k udržitelnému rozvoji příslušných regionů a komunit.
 - 10. Členské státy, pokud je to možné, podporují synergie s národními plány na obnovu přírody jiných členských států, zejména pokud jde o ekosystémy, které přesahují hranice států.
 - 11. Členské státy zajistí, aby příprava plánu na obnovu přírody byla otevřená, inkluzivní a efektivní a aby byla veřejnosti včas a účinně poskytnuta příležitost podílet se na jeho vypracování. Konzultace jsou v souladu s požadavky stanovenými v člancích 4 až 10 směrnice 2001/42/ES.

Článek 12

Obsah národních plánů na obnovu přírody

- 1. Národní plán na obnovu přírody se vztahuje na období do roku 2050, přičemž průběžné lhůty odpovídají cílům a povinnostem stanoveným v člancích 4 až 10.
- 2. Členské státy do svého národního plánu na obnovu přírody za použití jednotného formátu stanoveného v souladu s odstavcem 4 tohoto článku zahrnou tyto prvky:
 - a) kvantifikaci oblastí, které mají být obnoveny za účelem dosažení cílů pro obnovu stanovených v člancích 4 až 10, na základě přípravných prací provedených v souladu s článkem 11 a map těchto oblastí s geografickými odkazy;
 - b) popis opatření na obnovu plánovaných nebo zavedených k dosažení cílů a povinností stanovených v člancích 4 až 10 a specifikace týkající se toho, která z těchto opatření na obnovu jsou plánována nebo zavedena v rámci sítě Natura 2000 zřízené v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
 - c) opatření k zajištění toho, aby se stav oblastí pokrytých typy stanovišť uvedenými v přílohách I a II na územích, v nichž bylo dosaženo dobrého stavu, nezhoršoval a aby se nezhoršoval stav stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 3 a čl. 5 odst. 3 na územích, kde bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, v souladu s čl. 4 odst. 6 a čl. 5 odst. 6;
 - d) opatření k zajištění toho, aby se stav oblastí pokrytých typy stanovišť uvedenými v přílohách I a II nezhoršoval, v souladu s čl. 4 odst. 7 a čl. 5 odst. 7;
 - e) seznam překážek a určení těch překážek, které mají být odstraněny v souladu s čl. 7 odst. 1, plán na jejich odstranění v souladu s čl. 7 odst. 2 a odhad délky

volně tekoucích řek, které vzniknou odstraněním těchto překážek do roku 2030 a do roku 2050, a veškerá další opatření k obnově přirozených funkcí záplavových území v souladu s čl. 7 odst. 3;

- f) harmonogram pro zavedení opatření na obnovu v souladu s články 4 až 10;
 - g) zvláštní oddíl, v němž budou v příslušných případech stanovena individualizovaná opatření na obnovu v jejich nejvzdálenějších regionech;
 - h) monitorování oblastí, které mají být obnoveny v souladu s články 4 a 5, postup pro posuzování účinnosti opatření na obnovu zavedených v souladu s články 4 až 10 a pro revizi těchto opatření, je-li to nezbytné k zajištění toho, aby byly splněny cíle a povinnosti stanovené v člancích 4 až 10;
 - i) údaje o ustanoveních k zajištění soustavných, dlouhodobých a trvalých účinků opatření na obnovu uvedených v člancích 4 až 10;
 - j) odhadované vedlejší přínosy pro zmírňování změny klimatu spojené s opatřeními na obnovu v průběhu času, jakož i širší socioekonomické přínosy těchto opatření;
 - k) zvláštní oddíl uvádějící, jak národní plán na obnovu přírody zohledňuje:
 - i) význam scénářů změny klimatu pro plánování druhu a lokality opatření na obnovu;
 - ii) potenciál opatření na obnovu, pokud jde o minimalizaci dopadů změny klimatu na přírodu, předcházení přírodním katastrofám a podporu přizpůsobení se změně klimatu;
 - iii) synergie s vnitrostátními strategiemi nebo plány pro přizpůsobení se změně klimatu a s vnitrostátními zprávami o posouzení rizika katastrof;
 - iv) přehled vzájemného působení mezi opatřeními obsaženými v národním plánu na obnovu přírody a vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu;
 - l) odhadované potřeby financování pro provádění opatření na obnovu, včetně popisu podpory pro zúčastněné strany dotčené opatřeními na obnovu nebo jinými novými povinnostmi vyplývajícími z tohoto nařízení, a prostředky zamýšleného financování z veřejných nebo soukromých zdrojů, včetně (spolu)financování prostřednictvím nástrojů financování Unie;
 - m) údaje o dotacích, které negativně ovlivňují dosažení cílů a plnění povinností stanovených v tomto nařízení;
 - n) shrnutí procesu přípravy a vypracování národního plánu na obnovu přírody, včetně informací o účasti veřejnosti a o tom, jak byly zohledněny potřeby místních komunit a zúčastněných stran;
 - o) zvláštní oddíl uvádějící, jak byly v souladu s čl. 14 odst. 5 zohledněny připomínky Komise k návrhu národního plánu pro obnovu přírody podle čl. 14 odst. 4. Pokud dotčený členský stát připomínky Komise nebo jejich podstatnou část nezohlední, předloží pro to odůvodnění.
3. Národní plány na obnovu přírody v příslušných případech zahrnují opatření pro zachování zdrojů, která členský stát hodlá přijmout v rámci společné rybářské politiky, včetně opatření pro zachování zdrojů v rámci společných doporučení, která

má členský stát v úmyslu iniciovat v souladu s postupem stanoveným v nařízení (EU) č. 1380/2013, a veškeré příslušné informace o těchto opatřeních.

4. Komise přijme prováděcí akty za účelem stanovení jednotného formátu národních plánů na obnovu přírody. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2. Při vytváření jednotného formátu je Komisi nápomocna Evropská agentura pro životní prostředí (EEA).

Článek 13

Předložení návrhu národního plánu na obnovu přírody

Členské státy předloží Komisi návrh národního plánu na obnovu přírody podle článků 11 a 12 do dne... *[Úřad pro publikace vložte datum: první den měsíce následujícího po 24 měsících ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost]*.

Článek 14

Posouzení národních plánů na obnovu přírody

1. Komise návrhy národních plánů na obnovu přírody posoudí do šesti měsíců ode dne jejich obdržení. Při tomto posouzení postupuje Komise v úzké spolupráci s dotčeným členským státem.
2. Při posuzování návrhu národního plánu na obnovu přírody Komise posoudí jeho soulad s článkem 12 a také jeho přiměřenost pro splnění cílů a povinností stanovených v článcích 4 až 10, jakož i zastřešujících cílů Unie uvedených v článku 1, specifických cílů uvedených v čl. 7 odst. 1 k obnově alespoň 25 000 km volně tekoucích řek v Unii do roku 2030 a cíle, aby do roku 2030 pokrývaly krajinné prvky s vysokou rozmanitostí alespoň 10 % zemědělské plochy Unie.
3. Pro účely posouzení návrhů národních plánů na obnovu přírody jsou Komisi nápomocni odborníci nebo agentura EEA.
4. Komise může členským státům zaslat připomínky do šesti měsíců ode dne obdržení návrhu národního plánu na obnovu přírody.
5. Členské státy ve svém konečném národním plánu na obnovu přírody náležitě zohlední veškeré připomínky Komise.
6. Členské státy dokončí, zveřejní a předloží Komisi své národní plány na obnovu přírody do šesti měsíců ode dne obdržení připomínek Komise.

Článek 15

Přezkum národních plánů na obnovu přírody

1. Členské státy přezkoumají své národní plány na obnovu přírody nejméně jednou za deset let v souladu s články 11 a 12, přičemž zohlední pokrok dosažený při provádění plánů, nejlepší dostupné vědecké poznatky, jakož i dostupné poznatky o změnách nebo očekávaných změnách environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu.
2. Pokud se na základě monitorování v souladu s článkem 17 ukáže, že opatření stanovená v národním plánu na obnovu přírody nebudou postačovat ke splnění cílů a

povinností stanovených v člancích 4 až 10, členské státy národní plány na obnovu přírody zrevidují a zahrnou do nich dodatečná opatření.

3. Pokud se Komise na základě informací uvedených v čl. 18 odst. 1 a 2 a posouzení uvedeného v čl. 18 odst. 4 a 5 domnívá, že pokrok, jehož členský stát dosáhl, nepostačuje ke splnění cílů a povinností stanovených v člancích 4 až 10, může požádat dotčený členský stát, aby předložil aktualizovaný návrh národního plánu na obnovu přírody s doplňujícími opatřeními. Tento aktualizovaný národní plán na obnovu přírody s doplňujícími opatřeními se zveřejní a předloží do šesti měsíců ode dne obdržení žádosti Komise.

Článek 16

Přístup ke spravedlnosti

1. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem osoby z řad veřejnosti, které mají dostatečný zájem nebo které namítají porušení práva, měly přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, aby mohly napadat hmotnou nebo procesní zákonnost národních plánů na obnovu přírody a jakoukoli nečinnost příslušných orgánů bez ohledu na úlohu, kterou tyto osoby z řad veřejnosti v procesu přípravy a vypracování národního plánu na obnovu přírody sehrály.
2. Členské státy určí, co představuje dostatečný zájem a porušení práva, v souladu s cílem poskytnout veřejnosti široký přístup ke spravedlnosti. Pro účely odstavce 1 se má za to, že nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí a splňující požadavky vnitrostátních právních předpisů má práva, která mohou být porušena, a její zájmy se považují za dostatečné.
3. Přezkumná řízení uvedená v odstavci 1 musí být spravedlivá, nestranná, včasná a bezplatná nebo nesmí být nepřiměřeně nákladná a musí poskytovat přiměřené a účinné prostředky nápravy, v případě potřeby včetně zdržovací žaloby.
4. Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti zpřístupněny praktické informace o přístupu ke správním a soudním přezkumným řízením uvedeným v tomto článku.

KAPITOLA IV

MONITOROVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Článek 17

Monitorování

1. Členské státy monitorují:
 - a) stav a vývojový trend stavu typů stanovišť a kvalitu a vývojový trend kvality stanovišť druhů uvedených v člancích 4 a 5 v oblastech, na které se vztahují opatření na obnovu, na základě monitorování uvedeného v čl. 12 odst. 2 písm. h);
 - b) rozlohu sídelní zeleně a korunový zápoj sídelní zeleně ve městech, v menších městech a na předměstích, jak je uvedeno v článku 6;

- c) ukazatele biologické rozmanitosti v zemědělských ekosystémech uvedené v příloze IV;
 - d) populace běžných druhů polních ptáků uvedených v příloze V;
 - e) ukazatele biologické rozmanitosti v lesních ekosystémech uvedené v příloze VI;
 - f) četnost a rozmanitost druhů opylovačů metodou stanovenou v souladu s čl. 8 odst. 2;
 - g) rozlohu a stav oblastí pokrytých typy stanovišť uvedenými v přílohách I a II na celém území daného státu;
 - h) rozlohu a kvalitu stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 3 a čl. 5 odst. 3 na celém území daného státu.
2. Monitorování podle odst. 1 písm. a) začíná ihned po zavedení opatření na obnovu.
 3. Monitorování podle odst. 1 písm. b), c), d) a e) začíná dne [Úřad pro publikace vložte datum: datum vstupu tohoto nařízení v platnost].
 4. Monitorování podle odst. 1 písm. f) tohoto článku začíná jeden rok po vstupu prováděcího aktu uvedeného v čl. 8 odst. 2 v platnost.
 5. Monitorování podle odst. 1 písm. a), b) a c) tohoto článku, pokud jde o zásoby organického uhlíku v minerální složce orné půdy a podíl zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí, a odst. 1 písm. e), pokud jde o stojící a ležící mrtvé dřevo, podíl lesů s nerovnoměrnou strukturou z hlediska stáří, propojení lesů a zásoby organického uhlíku, se provádí nejméně každé tři roky, a pokud je to možné, každý rok. Monitorování podle písmene c) uvedeného odstavce, pokud jde o indikátor populace motýlů žijících v travních porostech, písmen d) a e) uvedeného odstavce, pokud jde o indikátor běžných druhů lesních ptáků, a písmene f) uvedeného odstavce, pokud jde o druhy opylovačů, se provádí každý rok. Monitorování podle písmen g) a h) uvedeného odstavce se provádí nejméně jednou za šest let a je koordinováno s cyklem podávání zpráv podle článku 17 směrnice 92/43/EHS.
 6. Členské státy zajistí, aby ukazatele pro zemědělské ekosystémy uvedené v čl. 9 odst. 2 písm. b) a ukazatele pro lesní ekosystémy uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. a), b) a f) tohoto nařízení byly monitorovány způsobem, který je v souladu s monitorováním požadovaným podle nařízení (EU) 2018/841 a (EU) 2018/1999.
 7. Členské státy zveřejňují údaje získané na základě monitorování podle tohoto článku v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES¹¹² a v souladu s četností monitorování stanovenou v odstavci 5.
 8. Monitorovací systémy členských států fungují na základě elektronických databází a geografických informačních systémů a maximalizují přístup k údajům a službám z technologií dálkového průzkumu Země, pozorování Země (služby programu Copernicus), senzorů a zařízení *in situ* nebo údajům z občanských vědeckých iniciativ a jejich využívání, přičemž využívají příležitostí, které nabízí umělá inteligence a pokročilá analýza a zpracování dat.

¹¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

9. Komise může přijmout prováděcí akty, kterými:
- a) upřesní metody monitorování ukazatelů pro zemědělské ekosystémy uvedených v příloze IV;
 - b) upřesní metody monitorování ukazatelů pro lesní ekosystémy uvedených v příloze VI;
 - c) vypracuje rámec pro stanovení uspokojivých úrovní uvedených v čl. 11 odst. 3.
- Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2.

Článek 18 **Podávání zpráv**

1. Členské státy Komisi elektronicky podávají zprávy o území, na které se vztahují opatření na obnovu uvedená v člancích 4 až 10, a o překážkách uvedených v článku 7, které byly odstraněny, a to každoročně počínaje dnem *[Úřad pro publikace vložíte datum: datum vstupu tohoto nařízení v platnost]*.
2. Členské státy za podpory agentury EEA nejméně jednou za tři roky elektronicky poskytují Komisi tyto údaje a informace:
 - a) informace o pokroku při provádění národního plánu na obnovu přírody a při zavádění opatření na obnovu a o pokroku při dosahování cílů a povinností stanovených v souladu s články 4 až 10;
 - b) výsledky monitorování provedeného v souladu s článkem 17. Předkládání zpráv o výsledcích monitorování prováděného v souladu s čl. 17 odst. 1 písm. g) a h) by mělo zahrnovat rovněž předkládání informací ve formě map s geografickými odkazy;
 - c) umístění a rozsah oblastí, na něž se vztahují opatření na obnovu uvedená v článku 4, článku 5 a čl. 9 odst. 4, včetně map těchto oblastí s geografickými odkazy;
 - d) aktualizovaný seznam překážek uvedený v čl. 7 odst. 1;
 - e) informace o pokroku dosaženém při plnění potřeb financování v souladu s čl. 12 odst. 2 písm. l), a to včetně přezkumu skutečných investic ve srovnání s počátečními předpoklady investic.

První zprávy pokrývají období do roku 2030 a předkládají se v červnu 2031.

3. Komise přijme prováděcí akty za účelem stanovení formátu, struktury a podrobných pravidel pro předkládání informací uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2. Při vypracovávání formátu, struktury a podrobných pravidel pro elektronické podávání zpráv je Komisi nápomocna agentura EEA.
4. Agentura EEA poskytne Komisi roční technický přehled pokroku při dosahování cílů a povinností stanovených v tomto nařízení na základě údajů poskytnutých členskými státy v souladu s odstavcem 1 tohoto článku a čl. 17 odst. 7.
5. Agentura EEA poskytne Komisi technickou zprávu o pokroku na úrovni Unie při dosahování cílů a povinností stanovených v tomto nařízení na základě údajů poskytnutých členskými státy v souladu s odstavcem 1, 2 a 3 tohoto článku. Může rovněž použít informace poskytnuté podle článku 17 směrnice 92/43/EHS, článku 15 směrnice 2000/60/ES, článku 12 směrnice 2009/147/ES a článku 18 směrnice

2008/56/ES. Zpráva se předloží do června 2032 a následné zprávy se poté předkládají každé tři roky.

6. Od roku 2029 Komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě každé tři roky zprávu o provádění tohoto nařízení.
7. Členské státy zajistí, aby informace uvedené v odstavcích 1 a 2 byly přiměřené a aktuální a aby byly přístupné veřejnosti v souladu se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES, 2007/2/ES a (EU) 2019/1024.

KAPITOLA V

PŘENESENÉ PRAVOMOCI A POSTUP PROJEDNÁVÁNÍ VE VÝBORU

Článek 19

Změna příloh

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha I za účelem přizpůsobení skupin typů stanovišť.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha II za účelem přizpůsobení seznamu typů stanovišť a skupin typů stanovišť.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha III za účelem přizpůsobení seznamu mořských druhů uvedeného v článku 5 podle nejnovějších vědeckých poznatků.
4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha IV za účelem přizpůsobení popisu, jednotky a metodiky ukazatelů pro zemědělské ekosystémy podle nejnovějších vědeckých poznatků.
5. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha V za účelem aktualizace seznamu druhů používaných pro indikátor běžných druhů polních ptáků v členských státech.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VI za účelem přizpůsobení popisu, jednotky a metodiky ukazatelů pro lesní ekosystémy podle nejnovějších vědeckých poznatků.
7. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VII za účelem přizpůsobení seznamu příkladů opatření na obnovu.

Článek 20

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 19 je Komisi svěřena na dobu pěti let ode dne *[Úřad pro publikace vložte datum: datum vstupu tohoto nařízení v platnost]*. Nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, ledaže Evropský parlament nebo Rada vynesou proti tomuto prodloužení nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období námitku.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 19 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky určenými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹¹³.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 19 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 21

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 22

Přezkum

1. Komise vyhodnotí uplatňování tohoto nařízení do 31. prosince 2035.

¹¹³ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

2. Zprávu o hlavních zjištěních tohoto hodnocení Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Pokud to Komise bude považovat za vhodné, připojí ke zprávě legislativní návrh na změnu příslušných ustanovení tohoto nařízení s přihlédnutím k potřebě stanovit další cíle pro obnovu na základě společných metod posuzování stavu ekosystémů, na něž se nevztahují články 4 a 5, a nejnovějších vědeckých poznatků.

Článek 23

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obnově přírody.

1.2. Příslušné oblasti politik

Oblast politiky: 09 – Životní prostředí a oblast klimatu

Činnosti:

09 02 – Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)

09 10 – Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)

1.3. Návrh/podnět se týká:

☒ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci¹¹⁴

☐ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Cílem navrhovaného nařízení je přispět k soustavné, dlouhodobé a trvalé obnově biologické rozmanitosti a odolnosti přírody v pevninských i mořských oblastech Unie prostřednictvím obnovy ekosystémů, přírodních stanovišť a druhů a přispět k dosažení cílů Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a plnění mezinárodních závazků Unie.

Z obecného cíle vychází tento specifický cíl navrhovaného nařízení:

– Do roku 2050 obnovit poškozené ekosystémy v celé EU do dobrého stavu a do roku 2030 je nasměrovat na cestu k obnově. Jakmile budou ekosystémy obnoveny, měly by být udržovány v dobrém stavu.

Ze specifického cíle vycházejí tyto operační cíle:

– Stanovit právně závazné cíle pro obnovu ekosystémů a udržení jejich dobrého stavu.

– Vytvořit účinný rámec pro zajištění uplatňování, zejména prostřednictvím povinnosti členských států ekosystémy posuzovat a vypracovat národní plán na obnovu přírody, jakož i povinnosti podávat zprávy a provádět přezkum.

1.4.2. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

¹¹⁴

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Obnova přírody je přínosná pro celou společnost díky účinnějšímu zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a zvládání rizik spojených s přírodními katastrofami. Obnova přírody dále poskytuje pracovní příležitosti a zdroje příjmů a má pozitivní vliv na zdraví občanů, posílení přírodního a kulturního dědictví a identity, jakož i na vyšší kvalitu a bezpečnost potravin a vody. Přínosem bude také pro širokou škálu hospodářských odvětví, zejména těch, která jsou vysoce závislá na ekosystémových službách, jako je zemědělsko-potravinářský průmysl, rybolov, lesnictví, vodohospodářství, cestovní ruch a rovněž finanční sektor.

Obnova ekosystémů se ukazuje jako nákladově efektivní (přínosy zdaleka převažují nad náklady), ale vyžaduje investice, čímž obhospodařovatelům půdy a přírodních zdrojů vznikají finanční náklady a náklady příležitosti, které by mohly být kompenzovány prostřednictvím pobídek ze strany vlád a těch, kdo ekosystémové služby kupují. Způsob a rozsah opatření na obnovu, údržbu a kompenzaci, které si členské státy k provedení nařízení zvolí, přesněji určí, které zúčastněné strany a jak a kdy budou dotčeny. Případné krátkodobé náklady spojené se ztrátou příjmů, které mohou vzniknout některým skupinám obyvatel, jako jsou zemědělci, majitelé lesů nebo rybáři, během přechodu na udržitelnější postupy, by mohly být částečně nebo zcela pokryty z finančních prostředků EU a jiných zdrojů.

Navrhované nařízení se rovněž dotýká orgánů veřejné správy na vnitrostátní, regionální i místní úrovni, neboť ty by hrály roli při mapování a posuzování ekosystémů a jejich služeb a při plánování, financování, provádění a monitorování programů obnovy přírody. Usiluje se o minimalizaci administrativní zátěže využitím mechanismů pro monitorování a vykazování podle stávajících právních předpisů pro cíle stanovené v prvním kroku (zejména směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, rámcové směrnice o vodě, směrnice o mořském prostředí a nařízení o LULUCF) a také využitím údajů, které již shromáždily přímo Evropská agentura pro životní prostředí a Společné výzkumné středisko, např. prostřednictvím programu Copernicus. V druhém kroku budou stanoveny další cíle a základní scénáře pro ekosystémy, u nichž dosud nejsou plně zajištěny údaje a mechanismy monitorování. Stávající mechanismy budou proto doplněny vypracováním metody pro hodnocení stavu všech ekosystémů.

1.4.3. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Provádění návrhu by mělo zajistit, že do roku 2030 budou ekosystémy v celé EU na cestě k obnově a do roku 2050 budou obnoveny do dobrého stavu.

Pro monitorování provádění se předpokládají dva hlavní ukazatele:

- Opatření/činnosti na obnovu a znovuvytvoření ekosystémů zavedené členskými státy za účelem zajištění obnovy ekosystému.
- Celkový stav ekosystémů a jejich stav z hlediska ochrany na vnitrostátní a/nebo (biogeografické) regionální úrovni a skutečnost, zda vykazují pozitivní trendy v porovnání s příslušným základním scénářem daného ekosystému.

Definice dobrého stavu ekosystému a vhodná opatření na obnovu a opětovné vytvoření se v jednotlivých ekosystémech liší. Pro stanoviště podle přílohy I směrnice o ochraně přírodních stanovišť jsou k dispozici definice, základní scénáře, cíle a monitorování. Pro ostatní ekosystémy, pro něž dosud nejsou plně zajištěny

údaje a mechanismy monitorování, je v návrhu zaveden postup pro vypracování celounijní metodiky k posuzování stavu těchto ekosystémů, který umožní pozdější stanovení dalších specifických cílů a základních scénářů. U několika z těchto ekosystémů, jako je městská, zemědělská a lesní půda, však informace o několika ukazatelích týkajících se stavu ekosystému již existují díky celoevropským monitorovacím systémům (např. v rámci konference Forest Europe) nebo jsou již přímo shromažďovány Evropskou agenturou pro životní prostředí nebo Komisí, např. prostřednictvím programu Copernicus. Ukazatele by měly být relevantní, obecně přijímané, důvěryhodné, jednoduché a robustní.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Zelená dohoda pro Evropu zdůrazňuje význam lepší ochrany a obnovy přírody. Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví obecný cíl zvrátit úbytek biologické rozmanitosti tak, aby byla biologická rozmanitost v Evropě již v roce 2030 na cestě k obnově a aby do roku 2050 byly všechny ekosystémy v EU obnovené, odolné a dostatečně chráněné. Evropský parlament i Evropská rada trvají na zvýšení úsilí o obnovu ekosystémů.

Navrhované nařízení bude přímo použitelné ode dne svého vstupu v platnost.

Bude však nutné co nejdříve zavést řadu administrativních úkolů, z nichž některé je třeba zahájit již v roce 2022 (tj. při přípravě na vstup v platnost před schválením Evropským parlamentem a Radou) a některé po vstupu v platnost. Zatímco některé úkoly budou jednorázové (vytvoření IT infrastruktury), jiné se budou opakovat po celou dobu použitelnosti nařízení. Konkrétně:

Počínaje již před vstupem nařízení v platnost:

a) 2022–2023: Komise (GŘ ENV a JRC) ve spolupráci s agenturou EEA a členskými státy vypracuje metodiku pro posuzování stavu ekosystémů, pro které ještě nejsou k dispozici monitorování a základní scénáře, aby mohly být změnou nařízení stanoveny další cíle pro obnovu. JRC bude podporovat GŘ ENV prostřednictvím správního ujednání za účelem vypracování vhodné metodiky, resp. vhodných metodik a základních scénářů.

b) 2022–2024: Komise vypracuje pokyny k opatřením na obnovu a postupům řízení obnovy s cílem podpořit členské státy a umožnit jim zahájit činnosti spojené s obnovou co nejdříve, a to i pro ekosystémy, pro něž dosud nebyly stanoveny žádné cíle.

Po vstupu nařízení v platnost:

c) 2024: Komise přijme postupem projednávání ve výborech jednotný formát národních plánů na obnovu přírody (včetně např. formátu elektronických zpráv pro seznam říčních bariér) a formát podávání zpráv.

d) 2024 a 2025: Komise přijme pokyny k výkladu typů přírodních stanovišť podle přílohy II a k nové metodice/metodikám pro posouzení stavu ekosystémů (např. ekosystémů v nejvzdálenějších regionech, na něž se nevztahuje směrnice o ochraně přírodních stanovišť), jakož i prováděcí akty o metodě monitorování opylovačů (tato metoda zajistí standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a

rozmanitosti druhů opylovačů a pro hodnocení trendů populací opylovačů) a metodám monitorování ukazatelů v zemědělských a lesních ekosystémech.

Členské státy zahájí co nejdříve po vstupu nařízení v platnost hodnocení ekosystémů z hlediska oblastí ekosystémů, které jsou v dobrém stavu, které jsou poškozené a které za posledních 70 let zanikly, a oblastí, které by byly nejvhodnější pro znovuvytvoření daného ekosystému.

e) 2026–2027: Komise obdrží od členských států jejich národní plány na obnovu přírody, které členské státy předloží do dvou let od vstupu nařízení v platnost. Tyto plány budou zahrnovat např. výsledky hodnocení ekosystémů, kvantifikované a prostorově přesné potřeby a opatření týkající se obnovy přírody pro jednotlivé oblasti, založené na mapování a inventuře, dále přeshraniční aspekty, harmonogram provádění opatření na obnovu, náklady na provedení a monitorování plánované po obnově a mechanismus přezkumu.

f) 2026–2027 (1. kolo, možné následné aktualizace členskými státy): GŘ ENV za podpory externích odborníků (na základě smlouvy) a agentury EEA posoudí národní plány na obnovu přírody předložené členskými státy.

g) 2026–2027: Zadávání zakázek (veřejných zakázek na služby) na posouzení dopadů (jedno nebo více) a/nebo správní ujednání s JRC za účelem stanovení nových cílů a odpovídajících základních scénářů.

Členské státy budou muset nejméně jednou za tři roky (poprvé pět let ode dne vstupu nařízení v platnost) podávat zprávy o zavedených opatřeních na obnovu a o výsledcích jejich monitorování.

h) Každé tři roky počínaje rokem 2030: Agentura EEA vypracuje celounijní průběžnou zprávu vycházející z pokroku dosaženého na úrovni členských států při plnění cílů, a to na základě opatření na obnovu a trendů ve stavu ohlášených členskými státy v rámci jejich povinnosti podávání zpráv, jakož i na základě výsledků vývoje stavu stanovišť a druhů z hlediska ochrany na základě monitorovacích údajů oznámených členskými státy podle článku 17 směrnice o ochraně přírodních stanovišť a článku 12 směrnice o ochraně ptáků a informací vykázaných podle článku 15 směrnice 2000/60/ES, článku 12 směrnice 2009/147/ES a článku 18 směrnice 2008/56/ES. Na základě celounijní průběžné zprávy agentury EEA bude Komise předkládat Radě a Evropskému parlamentu každé tři roky zprávu o provádění tohoto nařízení.

i) 2027 nebo později: Na základě výsledků jednoho či více posouzení dopadů navrhne Komise revizi/změnu nařízení tak, aby zahrnovalo nový cíl (nové cíle).

Jakmile budou nové cíle pro obnovu přijaty, budou členské státy povinny odpovídajícím způsobem přezkoumat a přizpůsobit své národní plány na obnovu přírody.

j) 2033–2034: GŘ ENV za podpory agentury EEA posoudí revidované národní plány na obnovu přírody.

k) 2030–2050 (průběžně): GŘ ENV bude za podpory JRC a EEA sledovat provádění nařízení v členských státech EU, aby se zajistilo, že nařízení dosáhne zamýšlených cílů a že všechny členské státy EU právní předpisy EU provedou.

l) Komise do 31. prosince 2035 přezkoumá provádění nařízení a předloží zprávu o přezkumu Evropskému parlamentu a Radě.

Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) bude poskytovat podporu prostřednictvím těchto úkolů:

Před vstupem nařízení v platnost (2022–2023):

Na základě pokroku v jednáních mezi spolunormotvůrci zahájí agentura EEA tyto činnosti:

- vypracování formátů a informačního systému pro národní plány na obnovu přírody (včetně plánů na odstraňování překážek na řekách),
- vypracování formátu a informačního systému pro pravidelné podávání zpráv o přijatých opatřeních a územích, kde byly ekosystémy obnoveny a znovu vytvořeny, a o stavu ekosystémů a populacích druhů,
- vypracování interpretační příručky pro typy stanovišť podle přílohy II,
- podporu při vytváření metodiky monitorování, ukazatelů a hodnocení dobrého stavu ekosystémů/stanovišť/druhů, pro něž dosud nejsou k dispozici, jako základ pro stanovení cílů v rámci druhého kroku (např. některé ekosystémy v nejvzdálenějších regionech): tento úkol bude proveden ve spolupráci s JRC a GR ENV.

Po vstupu v platnost (očekává se od roku 2024):

- 2024–2026: Podpora při stanovení cílů souvisejících s oblastmi určenými ke znovuvytvoření: podpora členských států při předběžném vymezování oblasti určené ke znovuvytvoření za účelem dosažení příznivého stavu z hlediska ochrany (příprava může být zahájena již před vstupem v platnost),
- 2024–2050: Vyhledávání/zpracování/kontrola kvality dat a řízení systémů/požadavků na elektronické podávání zpráv. To zahrnuje zveřejňování a zajištění přístupu k údajům (např. interaktivní mapy, přehledy, zprávy).
- Od roku 2024: Sledování určitých cílů, např. prostřednictvím programu Copernicus, jako jsou městské cíle týkající se sídelní zeleně a korunového zápoje městských sídelní zeleně.
- 2024–2050 (průběžně): Zveřejňování, vizualizace a přístup k datům (zprávy, přehledy, mapy) s využitím stávajících informačních systémů, kde je to možné (Evropský informační systém pro biologickou rozmanitost, Znalostní centrum pro biologickou rozmanitost, Evropský systém informací o vodě, Evropský systém informací o lesích apod.).
- Cca 2026–2027 (1. kolo): podpora při posuzování národních plánů na obnovu přírody předložených členskými státy (spolu s Komisí a externím dodavatelem).
- Každé tři roky počínaje rokem 2030: Vyhodnocení průběžných zpráv členských států o pokroku dosaženého na úrovni členských států a Unie při plnění cílů, a to na základě opatření na obnovu a trendů ve stavu ohlášených členskými státy v rámci jejich povinnosti podávání zpráv (s použitím formátu pro podávání zpráv vypracovaného podle druhého bodu této tabulky), jakož i na základě výsledků vývoje stavu stanovišť a druhů z hlediska ochrany na základě monitorovacích údajů oznámených členskými státy podle článku 17 směrnice o ochraně přírodních stanovišť a článku 12 směrnice o ochraně ptáků a informací vykázaných podle článku 15 směrnice 2000/60/ES, článku 12 směrnice 2009/147/ES a článku 18 směrnice 2008/56/ES.

– 2024–2050: Asistenční služba pro členské státy: systematická podpora členských států v technických otázkách týkajících se monitorování, podávání zpráv, stanovování cílů, přípravy národního plánu na obnovu přírody.

V několika z výše uvedených prováděcích kroků podpoří a doplní práci agentury EEA, JRC a GR ENV výsledky výzkumu (např. z platformy IPBES a rámcového programu EU pro výzkum a inovace) a využívání vědeckých nástrojů (např. modelování, scénářů, zpráv odborných skupin).

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Důvody pro opatření na evropské úrovni (*ex ante*):

– Úbytek biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů, včetně tlaků na ekosystémy, představuje rozsáhlou a přeshraniční výzvu a nelze ji účinně řešit pouze na úrovni členských států.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni Unie (*ex post*):

– Je zapotřebí koordinovaných opatření na úrovni EU ve správném rozsahu tak, aby bylo možné dosáhnout významné úrovně obnovy a využívat synergií a úspor z důvodu vyšší efektivity. Například obnova jednoho ekosystému (a tím podpora jeho biologické rozmanitosti) má pozitivní vliv na další sousedící nebo propojené ekosystémy a jejich biologickou rozmanitost. Mnohým druhům se daří lépe v propojené síti ekosystémů.

– Opatření na úrovni EU by vytvořila rovné podmínky a řešila by problém „parazitování“, tj. že by některé členské státy, které nepřijmou iniciativy na obnovu ekosystémů na svém vlastním území, mohly získat nespravedlivou krátkodobou výhodu proti těm členským státům, které iniciativu k obnově ekosystémů přijaly. K tomu může docházet zpravidla v přeshraničních regionech.

– Přijetí ambiciózních, koordinovaných opatření v oblasti biologické rozmanitosti a obnovy ekosystémů na úrovni EU poskytne EU nezbytnou důvěryhodnost, aby mohla „jít příkladem“ na mezinárodní úrovni.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Snahy o obnovu ekosystému jsou doposud nedostatečné. Byla zjištěna tři selhání politiky:

1. Dobrovolné cíle jsou neúčinné. Dobrovolný cíl strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, kterým je obnovit alespoň 15 % poškozených ekosystémů, nebyl splněn. Hodnotící studie této strategie identifikovala jako jeden z důvodů selhání obnovy ekosystému právě dobrovolnou, a nikoli právně závaznou povahu cílů. Z toho plynoucí nedostatečné odhodlání a politická priorita věnované činností obnovy byly klíčovou překážkou, která vedla k nedostatku finančních prostředků a zdrojů pro tento účel. Na druhé straně další cíl strategie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 týkající se invazních nepůvodních druhů byl

po přijetí nového nařízení právně závazný, což vedlo k tomu, že cíl byl do značné míry proveden a přinesl výhody, kterých by nebylo dosaženo, kdyby bylo jeho splnění dobrovolné.

2. Nedostatky ve stávající legislativě. Hodnocení strategie biologické rozmanitosti do roku 2020 a některých hlavních právních předpisů odhalilo problémy s jejich prováděním, které odrážejí složitost dané problematiky. Kromě toho přetrvává řada nedostatků, neboť aspekty právních předpisů nejsou pro účely dosažení cílů obnovy dostatečně specifické (směrnice o mořském prostředí), časově omezené (směrnice o ochraně přírodních stanovišť) nebo měřitelné (směrnice o mořském prostředí).

3. Chybějící komplexní přístup. Ekosystémy jsou řešeny samostatně v rámci různých právních předpisů, což vedlo k určitým problémům při koordinaci provádění. Směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, rámcová směrnice o vodě a směrnice o mořském prostředí jsou obecně soudržné, nicméně kontrola účelnosti směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť odhalila určité problémy při provádění tam, kde se tyto směrnice vzájemně ovlivňují, například u vodních útvarů, jejichž stav závisí na okolních břehových stanovištích, které by měly být řešeny integrovaným způsobem, aby bylo dosaženo konkrétních cílů obnovy, například v případě záplavových oblastí.

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Iniciativa spadá pod Zelenou dohodu pro Evropu, tedy strategii EU pro udržitelný růst. To zahrnuje cíl zajistit, aby biologická rozmanitost v EU byla do roku 2030 na cestě k obnově, a do roku 2050 obnovit všechny ekosystémy v EU. Stanoví závazné cíle pro obnovení poškozených ekosystémů, stanovišť a druhů do dobrého stavu. Vychází rovněž z ambicí stanovených strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a přispívá k jejich dosažení.

Iniciativa spadá do okruhu 3 (Přírodní zdroje a životní prostředí), hlavy 9 (Životní prostředí a oblast klimatu) víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027. Tento právní předpis pomůže mobilizovat finanční prostředky za účelem splnění cíle poskytnout 7,5 % ročních výdajů v rámci VFR na cíle v oblasti biologické rozmanitosti v roce 2024 a 10 % ročních výdajů v letech 2026 a 2027 při zohlednění stávajících přesahů mezi cíli v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti.

Návrh doplňuje další opatření popsaná ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, zejména: 1) spolupracovat s průmyslem a podniky s cílem posílit udržitelnou správu a řízení společností; 2) vypracovat taxonomii EU v oblasti udržitelného financování a obnovenou strategii pro udržitelné financování s cílem zajistit investice šetrné k biologické rozmanitosti; 3) posílit mezinárodní spolupráci s cílem podpořit přijetí podobných opatření (to spadá do kapitoly 14 – Vnější činnost – víceletého finančního rámce).

Strategie v oblasti biologické rozmanitosti stanovila cíl uvolnit nejméně 20 miliard EUR ročně na výdaje na přírodu, včetně investičních priorit pro síť Natura 2000 a zelenou infrastrukturu, a vytvořit v rámci Programu InvestEU iniciativu zaměřenou na přírodní kapitál a oběhové hospodářství s cílem mobilizovat v příštích deseti letech nejméně 10 miliard EUR. Obnovená strategie udržitelného financování z července 2021 navíc podporuje hospodářské činnosti přispívající ke snižování emisí skleníkových plynů a zřizuje rámec, který zajistí, aby finanční

system přispíval ke zmírňování stávajících i budoucích rizik pro biologickou rozmanitost a lépe odrážel, jak úbytek biologické rozmanitosti ovlivňuje ziskovost a dlouhodobé vyhlídky společností.

V období 2021–2027 budou podpůrné výdaje (pro provádění členskými státy) hrazeny z Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), rámcového programu pro výzkum a inovace (Horizont Evropa), Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, dohod o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu a regionálních organizací pro řízení rybolovu, Kosmického programu EU, Nástroje pro propojení Evropy, Evropského sociálního fondu plus, Programu InvestEU, mechanismu civilní ochrany Unie a vnitrostátního financování členskými státy EU a ze soukromých zdrojů.

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

Provádění návrhu nového nařízení bude pro Komisi znamenat nové úkoly a činnosti. To bude vyžadovat lidské zdroje, podporu agentury EEA, zdroje pro zadávání zakázek externím dodavatelům a jedno nebo více správních ujednání s JRC.

V GŘ ENV bude k provádění nařízení zapotřebí dalších pět plných pracovních úvazků (4 AD + 1 AST).

Provádění úkolů uvedených v bodě 1.5.1 podstatně zvýší pracovní zátěž GŘ ENV, například pokud jde o:

- posouzení národních plánů na obnovu přírody a dodatečného podávání zpráv členskými státy (pravidelné podávání zpráv o monitorování a provádění opatření na obnovu),
- vypracování různých aktů přijímaných v rámci postupu projednávání ve výborech a jejich budoucí změny,
- řízení zvláštního nového výboru zřízeného podle tohoto právního předpisu (alespoň dvě zasedání ročně) a schůzí skupin odborníků,
- vypracování různých pokynů a informačních materiálů nezbytných k podpoře členských států při provádění nového nařízení.

Dodatečné úkoly členských států v oblasti plánování a podávání zpráv a následné toky údajů budou vyžadovat přípravu, posouzení a následná opatření ze strany GŘ ENV. Prováděcí akty stanovené v nařízení, jakož i budoucí změny aktu za účelem stanovení nových cílů pro obnovu budou rovněž znamenat značnou pracovní zátěž, pokud jde o přípravu a legislativní postupy. Pro části (technických) prací, které budou zadány externě dodavatelům nebo agentuře EEA/JRC, bude GŘ ENV potřebovat zdroje ke koordinaci, řízení a dohledu nad nimi.

Zvláštní politická váha a široká oblast působnosti nového nařízení, která se dotýká oblasti působnosti několika dalších útvarů Komise, bude vyžadovat mnoho přípravných a analytických prací, aby bylo možné na politické i pracovní úrovni řídit vyšší počet interakcí s ostatními útvary Komise, agenturou EEA, Radou a Evropským parlamentem, zúčastněnými stranami a vládními orgány členských států.

Všechny výše uvedené úkoly vyžadují po celou dobu dlouhodobého provádění předpisu trvale vysokou schopnost politického úsudku, znalosti politik, analytické

dovednosti, samostatnost a odolnost, k čemuž jsou zapotřebí stálí úředníci na pozicích administrátorů (AD) namísto krátkodobých smluvních zaměstnanců.

V maximální možné míře bude využíváno externí zajištění služeb nebo činností, ale i to vyžaduje dohled. Kromě toho existují základní úkoly, které vykazují vysoký stupeň politické citlivosti a musí je provádět Komise.

JRC:

Předpokládá se jedno nebo více správních ujednání s JRC s cílem stanovit metodiku pro monitorování, výběr ukazatelů a posuzování dobrého stavu těch ekosystémů, pro něž dosud nejsou k dispozici, a pro stanovení nových cílů a odpovídajících výchozích scénářů v druhém kroku. Odhadovaný rozpočet na tuto činnost činí 350 000 EUR ročně. Tento odhad vychází z předchozích správních ujednání a/nebo smluv s obdobnými vlastnostmi.

Veřejné zakázky na služby:

Několik úkolů v oblasti provádění bude vyžadovat externí podporu ze strany poradců, například:

- posouzení národních plánů na obnovu přírody (které mají členské státy předložit do začátku roku 2026¹¹⁵),
- vypracování pokynů k obnově přírody pro členské státy.

Rozpočet potřebný pro tyto zakázky se odhaduje na 600 000 EUR ročně. V prvních letech bude důraz kladen na vypracování pokynů, zatímco v pozdějších letech se zaměří na národní plány na obnovu přírody (2026). Tento odhad vychází z rozpočtu potřebného pro srovnatelný úkol podle rámcové směrnice o vodě, kterým je přezkum plánů povodí.

U veřejných zakázek (veřejných zakázek na služby) pro jedno nebo více posouzení dopadů pro nové cíle (v kroku 2) činí odhadovaný rozpočet na tři roky 300 000 EUR ročně.

Agentura EEA:

Agentura EEA bude podporovat Komisi v přípravné fázi (2022–2023, ačkoli dodatečné zdroje budou k dispozici až od roku 2023) i během provádění nařízení. To je spojeno se značnou pracovní zátěží u řady nových úkolů agentury EEA (viz úkoly uvedené v bodě 1.5.1). Odhadovaný počet dodatečných plných pracovních úvazků v agentuře EEA požadovaných pro tyto úkoly je 7 dočasných zaměstnanců (DZ) + 5 smluvních zaměstnanců (SZ). Z toho jeden dočasný zaměstnanec bude na pozici AST pracovat na asistentských úkolech (správní a finanční řízení a podpora). Kromě toho by agentura EEA potřebovala dodatečný rozpočet zejména na infrastrukturu IT ve výši 1 433 000 EUR do roku 2027, odborné znalosti v oblasti ekosystémů (150 000 EUR ročně do roku 2027) a provozní rozpočet ve výši 3 406 000 EUR do roku 2027.

¹¹⁵

V závislosti na tom, kdy nařízení vstoupí v platnost, což závisí na datu přijetí.

Tento odhad vychází z kapacit a odborných znalostí, jakož i z infrastruktury IT potřebné k plnění uvedených úkolů. Viz podrobné odůvodnění níže.

V agentuře EEA budou potřeba tyto profily zaměstnanců:

1. Oblast	2. Dodatečná pracovní místa	3. Rozpočet	4. Úkoly	5. Harmonogram
Tematické odborné znalosti týkající se „cílů v oblasti ekosystémů“: Cílem těchto pracovních míst by bylo poskytnout podrobné tematické odborné znalosti pro všech sedm „typů ekosystémů“, pro něž NRL stanoví cíle (je třeba vzít na vědomí, že někteří odborníci mohou pokrýt více „typů ekosystémů“ a některé „typy ekosystémů“ zase vyžadují více než jednoho odborníka, např. opylovači). Tito odborníci by pak poskytovali podporu v rámci všech jedenácti úkolů uvedených v tabulce výše.	5 pracovních míst třídy AD 6 s jakoukoli kombinací těchto odborných znalostí: – Obnova mokřadů (včetně zavodňování rašelinišť, mokřin a pobřežních mokřadů) – Obnova lesních ekosystémů – Agroekosystémy a travní porosty, včetně vřesovišť a křovin, polní ptáci – Obnova sladkovodních ekosystémů: jezera a nivní stanoviště, včetně říčních bariér – Obnova mořských ekosystémů, včetně pobřežních – Obnova městských ekosystémů – Opylovači	150 000 EUR ročně na podporu odborných znalostí v těchto ekosystémech, které by neměly mezi šesti nově přijatými pracovníky silné zastoupení nebo by vyžadovaly další práci, např. pod mořské ekosystémy spadá velký počet ekosystémů, které jsou seskupeny do jednoho, podobně lesy a agroekosystémy pokrývají 85 % rozlohy EU.	Klíčové technické znalosti týkající se hlavních typů ekosystémů nezbytné pro vedení u následujících úkolů v rámci úkolů předpokládaných právním rámcem pro obnovu přírody: 1. Vedoucí úloha při navrhování a zavádění formátu národního plánu na obnovu přírody pro jednotlivé typy ekosystémů (pokud jsou zdroje k dispozici před provedením) 2. Podpora při stanovení cílů souvisejících s oblastmi určenými ke znovuvytvoření podle typu ekosystému 3. Vedoucí úloha při navrhování formátu pro podávání zpráv 6. Podpora při posuzování národních plánů na obnovu přírody v klíčovém typu ekosystému 7. Vedoucí úloha při hodnocení průběžných zpráv členských států 9. Podpora při vytváření metodiky monitorování, ukazatelů a hodnocení dobrého stavu pro klíčové typy ekosystémů 10. Vedoucí úloha, pokud jde o klíčové odpovědi, v asistenční službě pro členské státy Tyto pozice navíc přispějí k: • podpoře zvyšování kvality údajů obdržených podle směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, která je v současné době nedostatečná, • propojení a koordinaci s JRC v rámci úkolu vypracovat metodiky pro měření pokroku při obnově přírody.	Od roku 2023 dále: úkoly 1, 2, 3, 9, 10. 2026–2027: úkol 6. Od roku 2030 dále: úkol 7.

	1 pracovní místo technické podpory obnovy ve funkční skupině FG IV		Klíčové technické odborné znalosti potřebné k podpoře následujících úkolů předpokládaných právním rámcem pro obnovu přírody: 7. Podpora při posuzování průběžných zpráv členských států, zejména pokud jde o větší klíčové ekosystémy 8. Podpora při monitorování městských cílů 9. Stanovení metody monitorování, ukazatelů a hodnocení dobrého stavu 10. Podpora asistenční služby pro členské státy; techničtí odborníci se znalostmi v dané oblasti dále poskytnou: • dodatečnou podporu na poli technických odborných znalostí potřebných pro monitorování v rámci všech typů ekosystémů, • zajištění/kontrolu kvality shromážděných technických údajů.	
	1 pracovník na pozici AST pro poskytování podpory v oblasti administrativního a finančního řízení.			
Odborné znalosti v oblasti analýzy dat (databáze, GIS, podávání zpráv, analýza atd.) pro účely podávání zpráv atd.: Cílem těchto pracovních míst bude poskytnout podporu při analýze dat potřebnou pro posouzení kvality pokroku v NRL a v národních plánech pro obnovu přírody. Tato oblast činnosti by zahrnovala podávání zpráv (vyhledávání/zpracování/kont	1 pracovní místo ve funkční skupině FG IV pro podporu dat při podávání zpráv, databáze a prohlížeče, analýzy dat apod.	Náklady při rozběhu na rámec pro podávání zpráv 600 000 k rozvoji na základě současného stavu infrastruktury IT Roční náklady na údržbu 200 000 ročně	Vedoucí úloha při navrhování veřejného sdílení dat v reálném čase. To by rovněž zahrnovalo předpokládané úkoly uvedené výše: 4. Podpora při vyhledávání/zpracování/kontrolě kvality dat. To zahrnuje podporu informačního systému a náklady na IT pro zajištění/kontrolu jakosti 5. Zveřejňování údajů a přístup veřejnosti k údajům (např. interaktivní mapy, přehledy, zprávy?) a údržba databází 8. Technická podpora při monitorování městských cílů 10. Zřízení a údržba asistenční služby pro členské státy	Před prováděním v roce 2022 Údržba podle právního rámce pro obnovu přírody

rola kvality dat), podporu informačních systémů (např. prohlížeče, přehledy, interaktivní mapy), podporu analýzy dat, včetně GIS. Datové a informační služby (DIS) agentury EEA jsou v současné době přetížené a odpovídající dodatečné zdroje na podporu IT budou mít zásadní význam pro to, aby se agentura EEA mohla těchto nových úkolů ujmout.	2 odborníci na statistiku a GIS ve funkční skupině FG IV		Technický odborník pro oblast • prostorového mapování typů ekosystémů za účelem posouzení oblasti, v níž dochází k obnově, • mapování a inventury řek a mapování monitorovacích dat (statistika a interpolace).	
Celková koordinace a řízení za účelem podávání zpráv o koordinaci, síť Eionet, koordinace členských států Záměrem tohoto pracovního místa bude vést celkovou koordinaci procesu podávání zpráv, přičemž většinu práce bude vykonávat pracovník na pozici uvedené výše.	Jeden pracovník třídy AD7 zajišťující řízení a koordinaci přezkumu národních plánů na obnovu přírody, budování kapacit členských států při vypracovávání, přezkumu a provádění národních plánů na obnovu přírody	Schůze 20 000 ročně Komunikace	Tento klíčový odborník bude koordinátorem, který pomůže řídit přezkum národních plánů na obnovu přírody, činnosti v oblasti budování kapacit v členských státech a provádění národních plánů na obnovu přírody. Předpokládá se také, že bude pracovat na následujících úkolech: 5. Zveřejňování údajů a přístup k nim (např. interaktivní mapy, přehledy, podávání zpráv) 6. Podpora při posuzování národních plánů na obnovu přírody 7. Podpora při posuzování průběžných zpráv členských států 10. Koordinace asistenční služby pro členské státy	Začátek provádění
MEZISOUČET	1 x AD 7 5 x AD 6 1 x AST 4 x FG IV	Veřejné zakázky na služby (odborné poradenství v oblasti ekosystémů): 150 000 EUR/rok Náklady na IT: 600 000 při rozběhu + 200 000		

		za rok provádění		
Dodatečná podpora pro opylovače – monitorovací síť opylovačů	1 pracovní místo FG IV opylovači / statistické metody		Propojení a koordinace s odborníky JRC v oblasti opylovačů	
CELKEM	1 x AD 7 5 x AD 6 1 x AST 5 x FG IV			

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

- ☐ Časově omezená doba trvání
 - ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
 - ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.
- ☒ Časově neomezená doba trvání
 - Provádění s obdobím rozběhu od 01/01/2022 do 01/01/2024,
 - poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení¹¹⁶

- ☒ **Přímé řízení** Komisí
 - ☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
 - ☐ prostřednictvím výkonných agentur.
- ☐ **Sdílené řízení** s členskými státy
- ☒ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:
 - třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
 - ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
 - ☐ EIB a Evropský investiční fond,
 - ☒ subjekty uvedené v článcích 70 a 71 finančního nařízení,
 - ☐ veřejnoprávní subjekty,
 - ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
 - ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
 - ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
 - Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky

¹¹⁶ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Iniciativa zahrnuje zadávání veřejných zakázek, správní ujednání, zvýšení příspěvku pro agenturu EEA a dopad na lidské zdroje Komise. Použijí se standardní pravidla pro tento druh výdajů.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Nevztahuje se na tento návrh – viz výše

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Nevztahuje se na tento návrh – viz výše

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Nevztahuje se na tento návrh – viz výše

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Nevztahuje se na tento návrh – viz výše

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ¹¹⁷	zemí ESVO ¹¹⁸	kandidátsk ých zemí ¹¹⁹	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
3	09 02 01 – Příroda a biologická rozmanitost	RP	ANO	NE	/NE	NE
3	09 10 02 Evropská agentura pro životní prostředí	RP	ANO	ANO	NE	NE
7	20 01 02 01 – Odměňování a náhrady	NRP	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 01 Smluvní zaměstnanci	NRP	NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje: Nevztahuje se na tento návrh

¹¹⁷ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

¹¹⁸ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

¹¹⁹ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	3	Okruh 3: Přírodní zdroje a životní prostředí
--	----------	---

GŘ: ENV			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
• Operační prostředky									
09 02 01 – Příroda a biologická rozmanitost	Závazky	(1a)	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
	Platby	(2 a)	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)							
	Platby	(2b)							
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ¹²⁰									
Rozpočtová položka		(3)							
Prostředky na GŘ ENV CELKEM	Závazky	=1a+1b +3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
	Platby	=2a+2b +3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600

¹²⁰

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Výše uvedená částka bude zapotřebí na podporu různých prováděcích úkolů souvisejících s legislativními ustanoveními, které budou zajišťovat GŘ ENV a JRC.

Činnosti zajištěné v rámci zadávání zakázek zahrnují obecnou smlouvu o podpoře při provádění NRL a smlouvy o podpoře při posouzení dopadů pro stanovení nových cílů pro obnovu.

Kromě toho byla do této kategorie zahrnuta správní ujednání s JRC, zejména pokud jde o stanovení metody monitorování, ukazatelů a hodnocení dobrého stavu pro cíle pro obnovu, pro něž uvedené dosud není k dispozici, jakož i pro přípravu a podporu při zavádění monitorovacího systému pro určité cíle.

Veškeré náklady kromě HR a administrativy		(v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa))						
Úkoly	Zdroje	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Obecná podpora při provádění NRL (pro posuzování národních plánů na obnovu přírody, vypracování pokynů pro členské státy...)	Veřejné zakázky na služby / externí odborníci	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600
Zavedení metodiky monitorování, ukazatelů a hodnocení dobrého stavu. Příprava a podpora při monitorování některých cílů pro obnovu.	Správní ujednání mezi GŘ ENV a JRC	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	2,100
Posouzení dopadů nových cílů pro obnovu	Smlouva (smlouvy) o podpoře při posouzení dopadů				0,300	0,300	0,300	0,900
CELKEM:		0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce			3	Přírodní zdroje a životní prostředí					
EEA				2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Hlava 1: Výdaje na zaměstnance	Závazky	(1)		1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621
	Platby	(2)		1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621
Hlava 2: Infrastruktura, správní výdaje	Závazky	(1a)		0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433
	Platby	(2 a)		0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433
Hlava 3: Provozní náklady	Závazky	(3 a)		1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406
	Platby	(3b)		1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406
Prostředky na EEA CELKEM	Závazky	=1 + 1a + 3a		2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460
	Platby	=2 + 2a + 3b		2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460

Poznámky k výdajům agentury EEA:

Hlava 1 Náklady na plný pracovní úvazek se vypočítají:

- u dočasných zaměstnanců (AD/AST) jako součin průměrných nákladů na zaměstnance ve výši 157 000 EUR za rok a koeficientu 1,342 (koeficient životních nákladů v Kodani),
- u smluvních zaměstnanců jako součin průměrných nákladů na zaměstnance ve výši 85 000 EUR za rok a koeficientu 1,342,
- s roční mírou inflace ve výši 2 %, která se bude uplatňovat od roku 2024,
- v prvním roce (2023) se náklady na zaměstnance započítávají pouze za půl roku, neboť se nepředpokládá, že by všichni zaměstnanci byli přijati již v lednu 2023.

Hlava 2: Tato hlava zahrnuje veřejné služby, pronájem a služby a potřeby koncových uživatelů v oblasti IT a komunikace, např. notebooky, softwarové licence, telefonie, hosting. Náklady se upravují o roční míru inflace ve výši 2 %.

Náklady u hlavy 3 zahrnují:

- Náklady na IT nezbytné k zajištění/kontrole kvality údajů shromážděných od členských států (600 000 EUR na počáteční vývoj a strukturu informačního systému, 200 000 ročně na údržbu). Agentura EEA se pokusí využít externích odborníků v oblasti IT (*intra* nebo *extra muros*, aby bylo možné dosáhnout větší efektivity). Upozorňujeme, že tyto náklady doplňují náklady na informační technologie u hlavy 2, které se vztahují ke stávajícím databázím a informačním systémům agentury EEA.
- Každoroční aktualizace specifického informačního systému NRL týkajícího se hostingu a zejména prezentace údajů a dalších komunikačních aplikací (200 000 EUR).
- Smlouvy o poskytování odborného poradenství v oblasti ekosystémů (veřejné zakázky na služby, studie): 150 000 EUR ročně
- Vývoj a vypracování 9 ukazatelů, plus 1 složeného ukazatele (60 stran): 15 000 EUR ročně
- Komunikační činnosti: zveřejnění jedné hlavní zprávy za rok (v digitální, nikoli tištěné podobě): 15 000 EUR ročně
- 1 fyzické zasedání sítě Eionet za rok 20 000 EUR

Požadované zvýšení příspěvků EU agentury EEA bude kompenzováno odpovídajícím snížením finančního krytí programu LIFE (rozpočtová položka 09.0201 – *Příroda a biologická rozmanitost*).

(v milionech EUR)

			2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)							
	Platby	(5)							
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)							
Prostředky z OKRUHU 3 (ENV+EEA) víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	=4+ 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
	Platby	=5+ 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)							
	Platby	(5)							
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy (všechny operační okruhy) CELKEM		(6)							

Prostředky z OKRUHŮ 1 až 6 (ENV+EEA) vícetého finančního rámce CELKEM (Referenční částka)	Závazky	=4+ 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
	Platby	=5+ 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	----------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v příloze legislativního finančního výkazu (příloha V interních pravidel), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
GŘ: ENV												
• Lidské zdroje				0,785	0,85	0,785	0,785	0,785				3,925
• Ostatní správní výdaje ¹²¹				0,114	0,114	0,114	0,114	0,114				0,570
GŘ ENV CELKEM	Prostředky			0,899	0,899	0,899	0,899	0,899				4,495

Výše nákladů na plný pracovní úvazek (AD/AST) je vypočtena na 157 000 EUR za rok. Další správní výdaje zahrnují zasedání výborů a skupin odborníků, služební cesty a další náklady spojené s těmito pracovníky.

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)		0,899	0,899	0,899	0,899	0,899				4,495
---	-------------------------------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

¹²¹ Potřeby v oblasti správních prostředků budou pokryty z prostředků, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na stávající rozpočtová omezení.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555
	Platby	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy ↓			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)						CELKEM	
	VÝSTUPY																	
	Druh 122	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ¹²³ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Mezisosčet za specifický cíl č. 1																		
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																		

¹²² Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

¹²³ Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																		
CELKEM																		

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na lidské zdroje

V agentuře EEA

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

Požadavky na personál v agentuře EEA (v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa))

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Dočasní zaměstnanci (třídy AD)		0,632	1,289	1,315	1,342	1,368	5,947
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)		0,105	0,215	0,219	0,224	0,228	0,991
Smluvní zaměstnanci		0,285	0,582	0,593	0,605	0,617	2,683
Vyslaní národní odborníci							
CELKEM		1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621

Náklady na plný pracovní úvazek se vypočítají:

- u dočasných zaměstnanců (AD/AST) jako součin průměrných nákladů na zaměstnance ve výši 157 000 EUR za rok a koeficientu 1,342 (koeficient životních nákladů v Kodani),
- u smluvních zaměstnanců jako součin průměrných nákladů na zaměstnance ve výši 85 000 EUR za rok a koeficientu 1,342,
- v prvním roce (2023) se náklady na zaměstnance započítávají pouze za půl roku, neboť se nepředpokládá, že by všichni zaměstnanci byli přijati již v lednu 2023.

Požadavky na personál v agentuře EEA (v přepočtu na plné pracovní úvazky)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Dočasní zaměstnanci (1 třídy AD 7 + 5 třídy AD 6)		6	6	6	6	6	
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)		1	1	1	1	1	
Smluvní zaměstnanci (3 třídy GF 4 a 1 třídy GF 3)		5	5	5	5	5	
Vyslaní národní odborníci							
CELKEM		12	12	12	12	12	

V Komisi

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)
		• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)			65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	
20 01 02 03 (při delegacích)									
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)									
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)									
		• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) ¹²⁴							
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)									
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)									
XX 01 xx yy zz ¹²⁵	– v ústředí								
	– při delegacích								
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)									
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)									
CELKEM			65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	V případě GŘ ENV jsou pro obecné provádění nařízení a pro zajištění kontinuity při přípravě, vypracovávání a schvalování sekundárních právních předpisů v souladu se lhůtami navrženými v nařízení zapotřebí 4 dodatečná pracovní místa třídy AD. Navíc je zapotřebí jeden pracovník třídy AST na podporu obecného provádění právních předpisů.
Externí zaměstnanci	Nevztahuje se na tento návrh

¹²⁴ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

¹²⁵ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- ☒ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Další úkoly, které musí Komise plnit, vyžadují dodatečné zdroje, pokud jde o výši příspěvku Unie a pracovní místa podle plánu pracovních míst Evropské agentury pro životní prostředí. Tyto prostředky budou financovány z rozpočtové položky 09.0201 Program LIFE – Příroda a biologická rozmanitost.

Náklady předpokládané v rámci rozpočtové položky 09 02 01 budou hrazeny z programu LIFE a budou plánovány v rámci ročního plánu řízení GŘ ENV. Potřebné lidské zdroje budou přednostně pokryty dodatečným přidělem v rámci ročního přidělování lidských zdrojů.

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky, odpovídající částky a navrhované nástroje, které mají být použity.

- ☐ vyžaduje revizi VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Rok N ¹²⁶	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

¹²⁶

Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

☐ na vlastní zdroje

☐ na jiné příjmy

uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ¹²⁷						
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
Článek									

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

[...]

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

[...]

¹²⁷

Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.